

เอกสารสรุปผลการติดตามและประเมินผล
โครงการอบรมพัฒนานักเรียนสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ ประจำปี 2554
(หลังดำเนินการ)

ฝ่ายตรวจติดตามและประเมินผลแผนงานโครงการ
กองแผนและงบประมาณ องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น
โทรศัพท์ 0 4323 9256 โทรสาร 0 4323 6793

-ก-

คำนำ

เอกสารเล่มนี้ เป็นเอกสารสรุปผลการติดตามและประเมินผลโครงการอบรมพัฒนานักเรียนสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ ประจำปี 2554 (หลังดำเนินการ) โดยมีวัตถุประสงค์โครงการต้องการทราบความคิดเห็นต่อการดำเนินงานตามโครงการ ต้องการทราบจำนวนนักเรียนที่สอบเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในการสอบศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา ข้อเสนอแนะต่างๆ จากผู้เข้ารับการอบรม เพื่อนำผลที่ได้รับจากการติดตามและประเมินผลเป็นข้อมูลสารสนเทศขององค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่นในการพัฒนาการจัดโครงการอบรมฯ ในครั้งต่อไป

ดังนั้น เพื่อต้องการทราบผลดำเนินงาน ต้องการทราบจำนวนนักเรียนที่สอบเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา ฝ่ายตรวจติดตามและประเมินผลโครงการ/แผนงาน กองแผนและงบประมาณ องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ได้ทำการติดตามและประเมินผลโครงการดังกล่าวเสร็จเรียบร้อยแล้ว ซึ่งได้นำเสนอผลการติดตามและประเมินผลโครงการต่อผู้บริหารและเผยแพร่ให้ผู้สนใจทราบ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าเอกสารการติดตามและประเมินผลเล่มนี้จะเป็นประโยชน์สำหรับโรงเรียน ส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานในครั้งต่อไป

ฝ่ายตรวจติดตามและประเมินผลแผนงาน/โครงการ

กองแผนและงบประมาณ

องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น

กันยายน 2555

-๗-
สารบัญ

หน้า

คำนำ		ก
สารบัญ		ข
บทที่		
1	บทนำ	
	หลักการและเหตุผล	1
	วัตถุประสงค์ของการติดตามและประเมินผล	1
	ขอบเขตการติดตามและประเมินผล	1
	ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	1
	ระเบียบวิธีการติดตามและประเมินผล	1
	นิยามศัพท์	2
2.	วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	
	แนวคิดเกี่ยวกับองค์การบริหารส่วนจังหวัด	3
	อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด	4
	บริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	6
	โครงสร้างและอัตรากำลังขององค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น	8
	แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้	10
	แนวคิดเกี่ยวกับการปฏิรูปการศึกษา	11
	รูปแบบการเรียนการสอน	15
	แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาระบบการศึกษา	16
	แนวคิดเกี่ยวกับความเป็นเลิศด้านการศึกษา	17
3.	ระเบียบและวิธีการติดตามประเมินผล	
	ประชากร	19
	เครื่องมือที่ใช้ในการติดตามและประเมินผล	19
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	19
	การวิเคราะห์ข้อมูล	19
	การนำเสนอ	20
4.	ผลการติดตามและประเมินผล	21
5.	สรุป อภิปราย ข้อเสนอแนะ	30
	บรรณานุกรม	33
	ภาคผนวก	35

บทที่ 1

บทนำ

1. หลักการและเหตุผล

สภาพปัจจุบันความเจริญเติบโตทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและเทคโนโลยีได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว และเกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตของประชาชนทั่วไปมากยิ่งขึ้น ส่งผลให้การดำรงชีวิตของทุก ๆ ราย มีการพัฒนาและปรับตัวให้เข้ากับสภาพการณ์ของสังคมโลกอยู่ตลอดเวลา ดังนั้น การจัดการศึกษาจึงจำเป็นต้องสร้างสรรค์เด็กและเยาวชนให้มีความรู้ ความสามารถ ที่เปลี่ยนแปลงตามสภาพการณ์ในปัจจุบัน ในการพัฒนาศึกษานั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องจัดกิจกรรมส่งเสริม สนับสนุนให้นักเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานมีความเป็นเลิศด้านวิชาการและมีศักยภาพในด้านกิจกรรม กีฬา ดนตรี ศิลปะ การแสดง และการประดิษฐ์คิดค้นสิ่งต่าง ๆ เพื่อเตรียมพร้อมให้เด็กและเยาวชนเป็นกำลังสำคัญในการขับเคลื่อนประเทศไทยในอนาคตเพื่อให้เด็กและเยาวชนได้รับการส่งเสริม และพัฒนาศักยภาพสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ และกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อเพิ่มพูนทักษะในการดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ได้มองเห็นความสำคัญของการศึกษาในการพัฒนาประเทศให้มีความทัดเทียมต่างชาติ มีความก้าวหน้าทันโลกปัจจุบันและอนาคต ซึ่งเป็นไปตามประกาศคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ลงวันที่ 13 สิงหาคม พ.ศ. 2546 ข้อ 2(3) การจัดการศึกษา สาธารณสุข การสังคมสงเคราะห์ การพัฒนาคุณภาพชีวิตให้กับประชาชนในระดับจังหวัด และไม่เป็นการซ้ำซ้อนกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นในจังหวัด โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อขยายศักยภาพและมุ่งต่อผลสัมฤทธิ์ในการพัฒนาการศึกษา การพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นในจังหวัด จึงดำเนินการติดตามโครงการอบรมพัฒนานักเรียนสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ ประจำปีการศึกษา 2554 (หลังดำเนินการ)

2. วัตถุประสงค์ของการติดตามและประเมินผล

- 2.1 เพื่อต้องการทราบจำนวนนักเรียนที่สอบเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาได้
- 2.2 เพื่อต้องการทราบความคิดเห็นต่อการดำเนินงานตามโครงการ

3. ขอบเขตของการติดตาม

ครูแนะแนวและบุคลากรทางการศึกษาทางการศึกษาของโรงเรียนที่ส่งนักเรียนเข้าร่วมอบรมโครงการอบรมพัฒนานักเรียนสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ ประจำปีการศึกษา 2554

4. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบความคิดเห็นต่อการดำเนินงานตามโครงการ
2. ทราบจำนวนนักเรียนที่สอบเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาได้
3. ทราบผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น และใช้เป็นข้อมูลดำเนินการในครั้งต่อไป

5. ระเบียบการติดตามและประเมินผล

1. ใช้วิธีการติดตามและประเมินผล ด้วยวิธีเชิงปริมาณ โดยใช้เกณฑ์การวัดระดับความพึงพอใจและประโยชน์ที่ได้รับจากโครงการ
2. ระเบียบสถิติที่ใช้ในการประเมิน ใช้เกณฑ์ความถี่ของคะแนน และจำนวนร้อยละในการเปรียบเทียบโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปประมวลผล วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหาเชิงพรรณนา ที่ได้จากแบบสอบถามของประชากรในพื้นที่

6. นิยามศัพท์

- 1. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น** หมายถึง องค์กรบริหารส่วนจังหวัด องค์กรบริหารส่วนตำบล เทศบาล กรุงเทพมหานครและการปกครองพิเศษเมืองพัทยา ในการศึกษา^{นี้} หมายถึง องค์กรบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น
- 2. โครงการตามข้อบัญญัติ** หมายถึง โครงการที่ผ่านคณะกรรมการขององค์กรบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น พิจารณา และผ่านสภาท้องถิ่นแล้วพร้อมได้ประกาศเป็นข้อบัญญัติประจำปีงบประมาณ 2554
- 3. ความพึงพอใจ** หมายถึง ระดับความพึงพอใจ ตามทัศนคติ ความคิดเห็น ความรู้สึกนึกคิดของประชากรที่ได้จากแบบสอบถามที่ทำการประเมินผล^{นี้}
- 4. การพัฒนา** หมายถึง การเติบโต ความเจริญ ความก้าวหน้า ความรุ่งเรือง มีการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น
- 5. การมีส่วนร่วม** หมายถึง การผู้นำชุมชนได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น บริหารจัดการท้องถิ่นของตนเอง
- 6. ความเป็นเลิศทางวิชาการ** หมายถึง การส่งเสริมและสนับสนุนศักยภาพของนักเรียนให้มีความโดดเด่นใน 5 สาระการเรียนรู้ คือคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ภาษาไทย และภาษาต่างประเทศ
- 7. การเรียนรู้** หมายถึง การเปลี่ยนแปลงความรู้ของผู้เรียน ทั้งทางด้านปริมาณและด้านคุณภาพ คือนอกจากผู้เรียนจะมีสิ่งที่เรียนรู้เพิ่มขึ้นแล้ว ยังสามารถจัดรวบรวม เรียบเรียงสิ่งที่เรียนรู้เหล่านั้นให้เป็นระเบียบ เพื่อให้สามารถเรียกกลับมาใช้ได้ตามที่ต้องการ
- 8. การปฏิรูปการศึกษา** คือ การปรับเปลี่ยนพัฒนาเพื่อให้การศึกษาสามารถสร้างรายได้ให้กับสังคมและเป็นพลังในการพัฒนาประเทศ
- 9. ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ** หมายถึง ข้อเสนอแนะที่ได้จากการเก็บรวบรวมจากแบบสอบถามฯ ที่นำมาประมวลผล^{นี้} เท่านั้น

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดเกี่ยวกับองค์การบริหารส่วนจังหวัด

1.1 ประวัติและความเป็นมาขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

องค์การบริหารส่วนจังหวัดตั้งขึ้นเป็นครั้งแรกตามพระราชบัญญัติจัดระเบียบเทศบาลพุทธศักราช 2476 พระราชบัญญัตินี้มี 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ว่าด้วยเรื่องเทศบาล และส่วนที่ 2 ว่าด้วยเรื่องสภาจังหวัด การจัดตั้งสภาจังหวัดในครั้งแรกนี้ได้กำหนดให้ประชาชนเลือกตั้งผู้แทนของตนเข้ามาเป็นสมาชิกโดยให้สมาชิกสภาจังหวัดมีหน้าที่เป็นที่ปรึกษาผู้ว่าราชการจังหวัดต่อมาปี พ.ศ. 2481 รัฐบาลได้ตราพระราชบัญญัติสภาจังหวัด พ.ศ. 2481 เพื่อแยกกฎหมายที่เกี่ยวกับสภาจังหวัดโดยเฉพาะ โดยแยกออกมาต่างหากจากพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2476 ต่อมาในปี พ.ศ. 2498 จึงได้มีการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายขึ้นมาใหม่ คือ พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนจังหวัด พ.ศ. 2498 มีฐานะเป็นนิติบุคคล มีผู้ว่าราชการจังหวัด ปลัดจังหวัด ทำหน้าที่เป็นฝ่ายบริหาร และกำหนดให้สภาจังหวัดซึ่งประชาชนเลือกตั้งสมาชิกสภาจังหวัดเข้ามาปฏิบัติหน้าที่ในสภาจังหวัดเป็นสภานิติบัญญัติ มีหน้าที่ควบคุม ดูแลการปฏิบัติงานของฝ่ายบริหารและนอกจากนั้นยังมีอำนาจหน้าที่สอบถามการปฏิบัติงานของข้าราชการส่วนภูมิภาคในจังหวัดด้วย บทบาทหน้าที่ที่สำคัญขององค์การบริหารส่วนจังหวัดคือการพัฒนาท้องถิ่น ต่อมา พ.ร.บ. องค์การบริหารส่วนจังหวัดได้รับการแก้ไขปรับปรุง บทบาท อำนาจหน้าที่และโครงสร้างการบริหารงานใหม่จึงได้มีการตราพระราชบัญญัติขึ้นใหม่คือพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 และในปี พ.ศ. 2542 ก็มีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดอีกครั้งจนถึงปัจจุบัน

1.2 โครงสร้างการบริหารองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 แบ่งออกเป็น 2 ฝ่าย ดังนี้คือ

1.ฝ่ายนิติบัญญัติ มาจากการเลือกตั้งในท้องถิ่น เรียกว่า “สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด” จากทุกอำเภอและกิ่งอำเภอรวมกัน ทำหน้าที่ในสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเพื่อการออกข้อบัญญัติงบประมาณ การกำหนดนโยบาย การอนุมัติจัดทำแผนพัฒนาการกำกับดูแลการปฏิบัติงานของฝ่ายบริหาร ให้เป็นไปตามมติของสภา สำหรับจำนวนสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด จะมีได้มากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับจำนวนประชากร ตามทะเบียนราษฎรปีสุดท้ายที่มีการเลือกตั้ง คือ ในจังหวัดที่มีราษฎรไม่เกิน ห้าแสนราย มีได้ 24 ราย มีราษฎรตั้งแต่ห้าแสนรายไม่เกินหนึ่งล้านราย มีได้ 30 ราย มีราษฎรตั้งแต่หนึ่งล้านรายไม่เกินหนึ่งล้านห้าแสนราย มีได้ 36 ราย มีราษฎรตั้งแต่หนึ่งล้านห้าแสนรายไม่เกินสองล้านราย มีได้ 42 ราย และมีราษฎรตั้งแต่สองล้านรายขึ้นไป มีได้ 48 ราย ซึ่งกำหนดไว้ในพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 มาตรา 9 โดยจะอยู่ในวาระคราวละ 4 ปี

2.ฝ่ายบริหาร นายองค์การบริหารส่วนจังหวัด ปัจจุบันมาจากการเลือกตั้งโดยตรงของ ประชาชน ตาม พ.ร.บ.ว่าด้วยองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2546 (เดิมมาจากการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดด้วยกัน) และให้นายองค์การบริหารส่วนจังหวัดแต่งตั้ง รองนายองค์การบริหารส่วนจังหวัด ขึ้นเป็นคณะผู้บริหาร

สำหรับจำนวนที่จะแต่งตั้งได้นั้นให้ถือจำนวนสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นเกณฑ์ คือ จังหวัดใดที่มีสมาชิกสี่สิบสี่รายหรือ สามสิบสี่ราย แต่งตั้งได้ 2 ราย จังหวัดใดที่มีสมาชิกสามสิบหกหรือสี่สิบสองราย แต่งตั้งได้ 3 ราย และจังหวัดใดที่มีสมาชิกสี่สิบแปดราย แต่งตั้งได้ 4 รายตามลำดับ ซึ่งได้กำหนดไว้ตามพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 มาตรา 35 ทั้งนี้ มีหน้าที่ในการบริหารงานตามภารกิจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ภายใต้การกำกับดูแลของรัฐบาล เพื่อความมั่นคงความสงบเรียบร้อย และประโยชน์ของประชาชนโดยส่วนรวม

2. อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

กรอบนโยบายของพระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2542 บทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด คือ ม . 45 องค์การบริหารส่วนจังหวัด มีอำนาจหน้าที่ดำเนินกิจการภายในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัด ดังต่อไปนี้

- 1) ตรวจข้อบัญญัติโดยไม่ขัดหรือแย้งต่อกฎหมาย
- 2) จัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัด และประสานการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดตามระเบียบที่คณะรัฐมนตรีกำหนด
- 3) สนับสนุนสภาพตำบลและราชการส่วนท้องถิ่นอื่นในการพัฒนาท้องถิ่น
- 4) ประสานและให้ความร่วมมือในการปฏิบัติหน้าที่ของสภาตำบลและราชการส่วนท้องถิ่นอื่น
- 5) แบ่งสรรเงินซึ่งตามกฎหมายจะต้องแบ่งให้แก่สภาตำบลและราชการส่วนท้องถิ่นอื่น
- 6) อำนาจหน้าที่ของจังหวัดตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนจังหวัด พ .ศ. 2498 เฉพาะภายในเขตสภาตำบล
- 7) คุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- 8) ทำนุบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น
- 9) จัดทำกิจการใดๆ อันเป็นอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการท้องถิ่นที่อยู่ในเขต องค์การบริหารส่วนจังหวัด และกิจการนั้นเป็นการสมควรให้ราชการส่วนท้องถิ่นอื่นร่วมกันดำเนินการหรือให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดจัดทำ ทั้งนี้ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง
- 10) จัดทำกิจกรรมอื่นใดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

บรรดาอำนาจหน้าที่ใดซึ่งเป็นของราชการส่วนกลางหรือราชการส่วนภูมิภาคอาจมอบให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดปฏิบัติได้ ทั้งนี้ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 บทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด มีดังนี้

ม.17 ให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง ดังนี้

- 1) การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเองและประสานการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดตามระเบียบที่คณะรัฐมนตรีกำหนด
- 2) การสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการพัฒนาท้องถิ่น

- 3) การประสานและให้ความร่วมมือในการปฏิบัติหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น
- 4) การแบ่งสรรเงินซึ่งตามกฎหมายจะต้องแบ่งให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น
- 5) การคุ้มครอง ดูแลและบำรุงรักษาป่าไม้ ที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- 6) การจัดการศึกษา
- 7) การส่งเสริมประชาธิปไตย ความเสมอภาค และสิทธิเสรีภาพของประชาชน
- 8) การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของราษฎร ในการพัฒนาท้องถิ่น
- 9) การส่งเสริมการพัฒนาเทคโนโลยีที่เหมาะสม
- 10) การจัดตั้งและดูแลระบบบำบัดน้ำเสียรวม
- 11) การกำจัดขยะมูลฝอย และสิ่งปฏิกูลรวม
- 12) การจัดการสิ่งแวดล้อมและมลพิษต่าง ๆ
- 13) การจัดการและดูแลสถานีขนส่งทั้งทางบกและทางน้ำ
- 14) การส่งเสริมการท่องเที่ยว
- 15) การพาณิชย์ การส่งเสริมการลงทุน และการทำกิจการไม่ว่าจะดำเนินการเองหรือร่วมกับบุคคลอื่น

หรือจากสหการ

- 16) การสร้างและบำรุงรักษาทางบกและทางน้ำที่เชื่อมต่อระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น
- 17) การจัดตั้งและดูแลตลาดกลาง
- 18) การส่งเสริมการกีฬา จารีตประเพณี และวัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่น
- 19) การจัดให้มีโรงพยาบาลจังหวัด การรักษาพยาบาล การป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ
- 20) การจัดให้มีพิพิธภัณฑ์ และหอจดหมายเหตุ
- 21) การขนส่งมวลชน และการวิศวกรรมจราจร
- 22) การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- 23) จัดให้มีระบบรักษาความสงบเรียบร้อยในจังหวัดจัดทำกิจกรรมใดอันเป็นอำนาจและหน้าที่ขององค์กรบริหารส่วนท้องถิ่นอื่นที่อยู่ในเขต และกิจการนั้นเป็นการสมควรให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นร่วมกันดำเนินการหรือให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดจัดทำ ทั้งนี้ตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด
- 25) สนับสนุนหรือช่วยเหลือส่วนราชการหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นในการพัฒนาท้องถิ่น
- 26) การให้บริการแก่เอกชน ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น
- 27) การสังคมสงเคราะห์ และการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก สตรี ราชชรา และผู้ด้อยโอกาส
- 28) จัดทำกิจการอื่นใดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ หรือกฎหมายอื่นกำหนดให้เป็นอำนาจและหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด
- 29) กิจการอื่นใดที่เป็นผลประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

2.1 อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดตามการถ่ายโอนภารกิจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2550 หมวดที่ 14 มาตราที่ 281 - 290 การปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งแสดงถึงเจตนารมณ์ที่ต้องการให้ท้องถิ่น มีอิสระในการปกครองตนเอง เพื่อการคุ้มครองประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่น ไม่ว่าจะเป็นการกำหนดนโยบาย การปกครองการบริหาร การบริหารบุคคลการเงินและการคลัง และการมีอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยเฉพาะ ดังนั้น การที่จะให้เจตนารมณ์ของการ

ปกครองส่วนท้องถิ่นมีผลในทางปฏิบัติและเกิดการพัฒนาระบบการกระจายอำนาจเพิ่มขึ้นในท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง รัฐธรรมนูญกำหนดให้มีกฎหมายกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีหน้าที่บำรุงรักษาศิลปะจารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นหรือวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น จัดการศึกษาอบรม และการฝึกอาชีพ ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมการจัดการบริการสาธารณสุขเพื่อไม่ให้ท้องถิ่นละเลยหรือเพิกเฉยต่อทางด้านสังคม และคุณภาพชีวิตของประชาชน รัฐธรรมนูญ หมวดที่ 14 ที่ว่าด้วย การปกครองส่วนท้องถิ่น จึงเป็นพันธะสัญญา รับมอบให้แก่ประชาชน โดยผ่านองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 จึงเป็นกลไกทางกฎหมายที่เกิดขึ้นเพื่อการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามรัฐธรรมนูญ กฎหมายฉบับนี้จึงมีความสำคัญ และมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงการปฏิบัติงานของส่วนราชการต่างๆ พระราชบัญญัติกำหนดแผนฯ มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 18 พฤศจิกายน 2542 โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่มที่ 116 ตอนที่ 114 ก วันที่ 17 พฤศจิกายน 2542 โดยมีคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นองค์กร รับผิดชอบการดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนฯ

2.2 บริการสาธารณสุขขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ตามที่พระราชบัญญัติกำหนดแผนฯ กำหนดให้เทศบาลเมืองพัทยาและองค์การบริหารส่วนตำบล มีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบการบริหารสาธารณสุขเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นซึ่งครอบคลุมงานบริการสาธารณสุขด้านโครงสร้างพื้นฐานสังคม และการพัฒนาคุณภาพชีวิต จำนวน 31 ประการ และจะเห็นได้ว่าการจัดระบบบริการสาธารณสุข ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนฯ ให้มีความสำคัญทั้งในการบริการสาธารณสุขด้านโครงสร้างพื้นฐานสังคมควบคู่ไปกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องให้ความสำคัญและจัดให้มีขึ้นโดยจะดำเนินการเองหรือจัดให้ผู้อื่นดำเนินการก็สามารถทำได้ ทั้งนี้เพราะเป้าหมายของการพัฒนาท้องถิ่น คือ การพัฒนา “ราย” ให้มีคุณภาพและศักยภาพ ซึ่งสามารถจำแนกอำนาจและหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้

2.3 โครงสร้างและอัตรากำลังขององค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น

โครงสร้างการบริหารองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น พ.ศ. 2540 แบ่งออกเป็น 2 ฝ่าย ดังนี้ คือ

1. ฝ่ายนิติบัญญัติ ประกอบด้วยสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด จากทุกอำเภอและกิ่งอำเภอ รวมกันจำนวน 42 ราย ทำหน้าที่ในสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด เพื่อทำการออกข้อบัญญัติงบประมาณ การกำหนดนโยบาย การอนุมัติ การจัดทำแผนพัฒนา การกำกับดูแล การปฏิบัติงานของฝ่ายบริหารให้เป็นไปตามมติของสภา

2. ฝ่ายบริหาร มาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ผู้ที่ได้รับการเลือกตั้งเมื่อวันที่ 8 มกราคม 2555 คือ นายพงษ์ศักดิ์ ตั้งวานิชกพงษ์ เป็นนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ได้รับการเลือกตั้งจากประชาชนโดยตรงตามพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น มีสำนักงานองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ตั้งอยู่ที่ ถนนหน้าเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น รหัสไปรษณีย์ 40000

องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ประกอบด้วย สภากองการบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น
และฝ่ายบริหาร

ฝ่ายบริหาร ประกอบด้วย นายกองการบริหารส่วนจังหวัด 1 ราย เป็นการเลือกตั้งโดยตรงโดยใช้เขต
จังหวัดเป็นเขตเลือกตั้ง และมีรองนายกองการบริหารส่วนจังหวัดแต่งตั้งโดยนายกองการบริหารส่วนจังหวัด
จำนวน 3 ราย

สภากองการบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น มีสมาชิกสภากองการบริหารส่วนจังหวัดจำนวน 42 ราย
ประกอบด้วย ประธานสภากองการบริหารส่วนจังหวัด 1 ราย รองประธานสภากองการบริหารส่วนจังหวัด 2 ราย
และมีคณะกรรมการประจำสภากองการบริหารส่วนจังหวัด รวม 14 คณะได้แก่

1. คณะกรรมการสามัญประจำสภาฯ
2. คณะกรรมการตรวจรายงานการประชุม
3. คณะกรรมการแปรญัตติร่างข้อบัญญัติ
4. คณะกรรมการสังคมสงเคราะห์และสวัสดิการประชาชน
5. คณะกรรมการส่งเสริมอาชีพ
6. คณะกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติตามมติสภากองการบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น
7. คณะกรรมการสุขภาพอนามัยและสิ่งแวดล้อม
8. คณะกรรมการกีฬา - ท่องเที่ยว
9. คณะกรรมการประชาสัมพันธ์
10. คณะกรรมการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน
11. คณะกรรมการศึกษา - เทคโนโลยี
12. คณะกรรมการโยธา - คมนาคม
13. คณะกรรมการส่งเสริมศิลปะ วัฒนธรรม จารีต ประเพณีและภูมิปัญญา ท้องถิ่น
14. คณะกรรมการพัฒนารายได้ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น

ตารางแสดงอัตรากำลังขององค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น

ข้อมูล ณ วันที่ 1 กันยายน 2555

ที่	ส่วนราชการ	จำนวนอัตรากำลัง				
		ข้าราชการ	ลูกจ้างประจำ	พนักงาน ผู้เชี่ยวชาญ	พนักงาน จ้างตาม ภารกิจ	พนักงาน จ้างทั่วไป
1	สำนักปลัดองค์การบริหารส่วน จังหวัดขอนแก่น	32	10	-	16	6
2	กองกิจการสภาองค์การบริหาร ส่วนจังหวัดขอนแก่น	11	-	-	2	-
3	กองแผนและงบประมาณ	21	-	1	3	2
4	กองคลัง	24	1	-	1	-
5	กองช่าง	59	18	-	7	6
6	กองการศึกษา ศาสนาและ วัฒนธรรม	18		1	-	-
7	กองกิจการขนส่ง	10	1	-	21	-
8	กองพัสดุและทรัพย์สิน	15	-	-	2	-
9	หน่วยตรวจสอบภายใน	1	-	-	-	-
10	กองการเจ้าหน้าที่	11		1	2	-
11	โรงเรียนในสังกัด	504	27	-	19	-
รวม		706	57	3	73	14

ที่มา: กองการเจ้าหน้าที่ องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น

3. การติดตามและประเมินแผนพัฒนา

ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 หมวด 6 กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการติดตามและประเมินผลงานตามโครงการ กำหนดดังนี้

ข้อ 28 ให้ผู้บริหารท้องถิ่นแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น ประกอบด้วย

- (1) สมาชิกสภาท้องถิ่นที่สภาท้องถิ่นคัดเลือกจำนวนสามราย
- (2) ผู้แทนประชาคมท้องถิ่นที่ประชาคมคัดเลือกจำนวนสองราย
- (3) ผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่ผู้บริหารท้องถิ่นคัดเลือกจำนวนสองราย
- (4) หัวหน้าส่วนการบริหารที่คัดเลือกจำนวนสองราย
- (5) ผู้ทรงคุณวุฒิที่ผู้บริหารท้องถิ่นคัดเลือกจำนวนสองราย

โดยให้คณะกรรมการคัดเลือกกรรมการหนึ่งรายทำหน้าที่ประธานคณะกรรมการ และกรรมการอีกหนึ่งรายทำหน้าที่เลขานุการของคณะกรรมการ กรรมการตามข้อ 28 ให้ผู้มีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละ 2 ปีและอาจได้รับการคัดเลือกอีกได้

ข้อ 29 คณะกรรมการติดตามประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(1) กำหนดแนวทางวิธีการในการติดตามประเมินผลแผนพัฒนา

(2) ดำเนินการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา

(3) รายงานผลและเสนอความเห็นซึ่งได้จากการประเมินผลแผนพัฒนาต่อผู้บริหารท้องถิ่น เพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่น เสนอต่อสภาท้องถิ่น คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นและประกาศผลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น ทราบโดยทั่วกันอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง ภายในเดือนธันวาคมของทุกปี ทั้งนี้ให้เปิดโอกาสโดยเปิดเผยไม่น้อยกว่า สามสิบวัน

(4) แต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อช่วยปฏิบัติงานตามที่สมควร

แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้

การเรียนรู้ (Learning)

การเรียนรู้ เป็นแนวคิดที่กว้างขวาง อาจมีหลายความหมายซึ่งขึ้นกับแนวคิดหลักของทฤษฎีการเรียนรู้ที่เป็น พื้นฐาน ซึ่งมีผู้ให้นิยามไว้อย่างกว้างขวาง ดังต่อไปนี้

แนวคิดที่1 การเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีกลุ่มพฤติกรรมนิยม

"การเรียนรู้ หมายถึง การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ซึ่งเป็นผลอันเนื่องมาจากประสบการณ์ที่รายเรามีปฏิสัมพันธ์ กับสิ่งแวดล้อม หรือจากการฝึกหัด"

"การเรียนรู้ เป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่ถาวรพฤติกรรมที่ทำให้เกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับ สิ่งแวดล้อม" (Driscoll, 1994)

"การเรียนรู้เกิดขึ้นเมื่อประสบการณ์ที่ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างถาวร เกี่ยวกับความรู้กับพฤติกรรมของ บุคคลใดบุคคลหนึ่ง"

แนว คิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ดังกล่าวเริ่มตั้งแต่เริ่มต้นศตวรรษ ที่ 20 และทำการศึกษาเกี่ยวกับสัตว์ ในห้องทดลอง บทบาทของผู้เรียนจะเป็นการรับทั้งรางวัลและการลงโทษ ในขณะที่ครูเป็นผู้บริหารจัดการรางวัลและการลงโทษ ได้แก่ การฝึกหัด และฝึกปฏิบัติ บทบาทของนักออกแบบการสอน หรือครูผู้สอน จะเป็นการสร้างสิ่งแวดล้อมที่ให้ผู้เรียนต้องลงมือทำซ้ำๆ จะเป็นการชี้แนะให้มีการตอบสนองที่ง่าย ๆ ซึ่งติดตามด้วยการให้ผลย้อนกลับทันที

แนวคิดที่ 2 การเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีกลุ่มพุทธิปัญญานิยม

"การเรียนรู้ หมายถึง การ เปลี่ยนแปลงความรู้ของผู้เรียน ทั้งทางด้านปริมาณและด้านคุณภาพ คือนอกจาก ผู้เรียนจะมีสิ่งที่เรียนรู้เพิ่มขึ้นแล้ว ยังสามารถจัดรวบรวม เรียบเรียงสิ่งที่เรียนรู้เหล่านั้นให้เป็นระเบียบ เพื่อให้สามารถ เรียกกลับมาใช้ได้ตามที่ต้องการ"(Mayer,2002)

"การ เรียนรู้ (Learning)ว่า เป็นการได้มา (Acquisition) หรือ การจัดระเบียบหรือหมวดหมู่ใหม่ (Reorganization) ของโครงสร้างทางปัญญา (Cognitive Structures) โดยผ่านกระบวนการประมวลผลของข้อมูล และการเก็บรักษาข้อมูล" (Good and Brophy,1990,PP,187)

"การเรียนรู้ (Learning)ว่า เป็นการได้มา (Acquisition) ซึ่งความรู้ ซึ่งมาจากพื้นฐานที่ว่า การเรียนรู้จะเกิดขึ้น เมื่อผู้เรียนได้นำข้อมูลข่าวสารใหม่ไปไว้ในความจำ ระยะยาว"(Mayer,2002)

"การเรียนรู้ (Learning) เป็น ระดับของการถ่ายโยงความรู้และทักษะเดิม หรือสิ่งที่เรียนรู้มาแล้วไปสู่บริบทและ ปัญหาใหม่ "

แนวคิดที่ 3 การเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิส

"การเรียนรู้ (Learning) ว่าเป็น การสร้างความรู้ (Knowledge construction) ซึ่งมาจากพื้นฐานที่ว่า การเรียนรู้จะเกิดขึ้นเมื่อผู้เรียนได้สร้างสิ่งที่ แทนความรู้ในความจำในระยะทำงาน (Working memory) อย่างต้นตัว

จาก แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ตามพื้นฐานทางทฤษฎีการเรียนรู้ต่างๆ ทั้ง 3 แนวคิดดังกล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่า งานที่สำคัญของครูก็คือช่วยนักเรียนแต่ละรายให้เกิดการเรียนรู้ โดยมีครูทำหน้าที่จัดสิ่งแวดล้อมทางการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพที่ตอบสนองกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เป็นการจัดสิ่งแวดล้อมทางการเรียนรู้ที่เน้น

- การพัฒนากระบวนการคิดอย่างอิสระ
- สร้างความรู้ได้ด้วยตนเอง
- เรียนรู้จากการปฏิบัติของตนเองโดยใช้วิธีการเรียนรู้ที่หลากหลาย เพื่อนำไปสู่ คุณลักษณะ ที่พึงประสงค์ของสังคมไทย คือสามารถคิดแบบองค์รวม เรียนรู้ร่วมกันและทำงานเป็นทีมเพื่อประโยชน์ของสังคมไทย โดยมีเป้าหมายให้รายไทยมีศักยภาพในการแข่งขันและร่วมมืออย่างสร้างสรรค์

เมื่อกระบวนทัศน์ (Paradigm) เกี่ยวกับการสอน เปลี่ยนมาเป็นการเรียนรู้ มาสู่การเน้น ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ดังนั้น เทคโนโลยี และนวัตกรรมการศึกษา ตลอดจน สื่อการสอนจำเป็นต้องปรับกระบวนทัศน์เพื่อให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงดังกล่าว จากเดิมที่เป็น สื่อการสอน มาเป็น สื่อการเรียนรู้ และนวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้ เพื่อที่จะนำมาใช้ในการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับ การจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ที่ ไม่ได้มุ่งเพียงเพื่อให้ผู้เรียนสามารถจดจำสิ่งที่เรียนรู้ได้เท่านั้น แต่ยังมีมุ่งพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของสังคมไทย ได้แก่ ความสามารถคิดแบบองค์รวม เรียนรู้ร่วมกันและทำงานเป็นทีม ตลอดจนความสามารถในการแสวงหาความรู้ และสร้างความรู้ด้วยตนเอง เพื่อให้เป็นสังคมที่มีการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต เพื่อที่สามารถแข่งขัน และร่วมมืออย่างสร้างสรรค์ในสังคม

2. แนวคิดเกี่ยวกับการปฏิรูปการศึกษา

ความหมายการปฏิรูปการศึกษา

การปฏิรูป หมายถึง การปรับปรุงเปลี่ยนแปลง แก้ไขให้ดีขึ้น หรือหมายถึงการปรับปรุงแก้ไขข้อปฏิบัติที่บกพร่องผิดพลาดที่ผ่านมากฎหรือระเบียบหรือข้อบังคับที่ปฏิบัติมานานอกจากจะไม่เกิดประโยชน์แล้วยังก่อให้เกิดโทษและความเสียหายแก่ส่วนร่วม การแก้ไขดังกล่าวเป็นการแก้ไขทั้งระบบใช้การกระทำภาคปฏิบัติอย่างเป็นระบบและเป็นขั้นตอนผ่านความเห็นชอบร่วมกันหลีกเลี่ยงการใช้ความรุนแรง เพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงใหม่ที่ดีกว่า และเป็นที่ยอมรับได้ในสังคมโดยรวม

การปฏิรูปการศึกษา คือ การปรับเปลี่ยนพัฒนาเพื่อให้การศึกษาสามารถสร้างรายดีให้กับสังคมและเป็นพลังในการพัฒนาประเทศให้สามารถแข่งขันกับนานาชาติบนานาอารยประเทศบนพื้นฐานของวัฒนธรรมและความเป็นไทย

บทบาทการเรียน การสอน E-Learning ในประเทศไทย

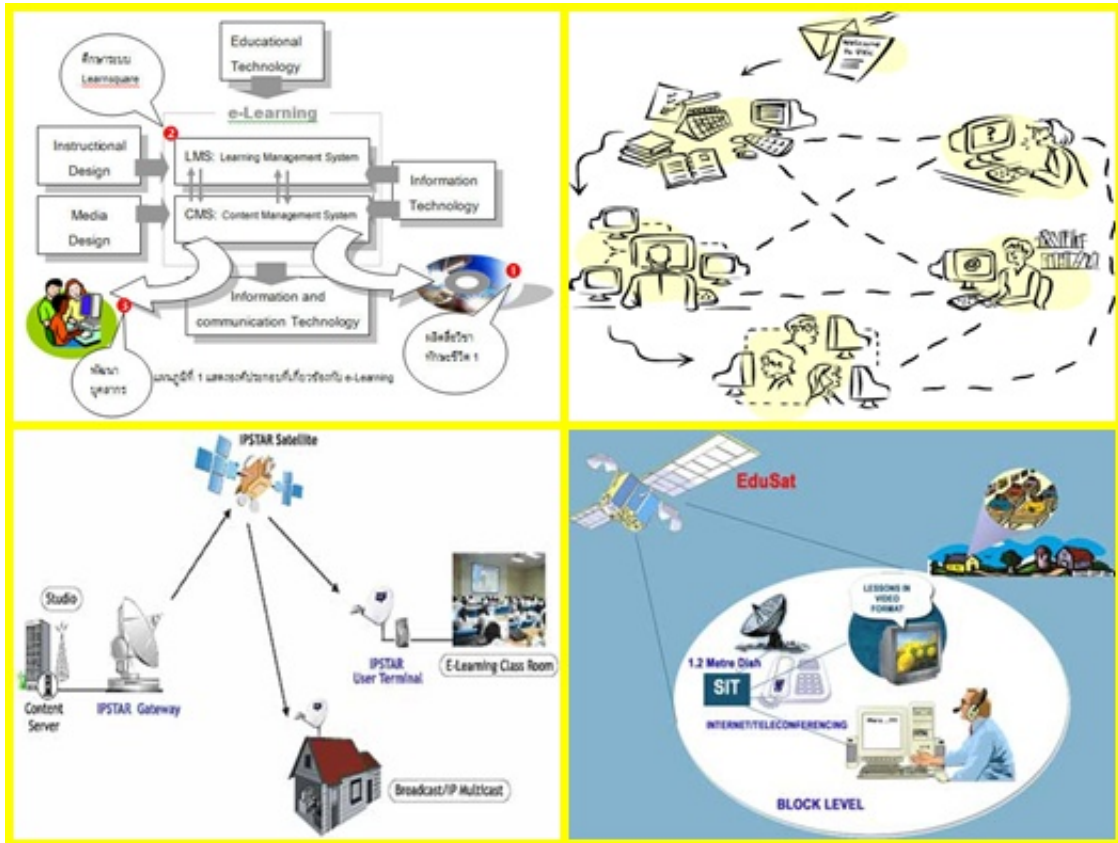
สังคม เทคโนโลยีสารสนเทศ IT (Information Technology) ได้มีวิวัฒนาการและ การเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นตามลำดับ ขณะนี้ก็มีวิถี ของการพัฒนาการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและซับซ้อนมากกว่ายุคใดๆที่ผ่านมา ซึ่งทั้งนี้ต้องระดม สมอง สรรพกำลังทั้งมวลเพื่อที่จะให้เกิดการพัฒนา ประเทศ เพื่อการ เตรียมความพร้อม สำหรับการ แข่งขันในเวทีโลก ประเทศไทยได้ เตรียมความพร้อม เข้าสู่ศตวรรษที่ 21 แล้ว โดยมีการปรับเปลี่ยน เทคโนโลยี โดยเฉพาะเทคโนโลยี สารสนเทศที่มีผลต่อภาคธุรกิจการศึกษา สังคม ซึ่งเน้นการให้ความสะดวกในด้านการบริหารจัดการ และให้เกิด ความคล่องตัวต่อ การดำเนินงานไปในทิศทางที่สอดคล้องกัน จึงได้วางนโยบาย **e-Thailand** ขึ้น เพื่อเปิดประตูสู่การพัฒนาประเทศ ทั้งนี้ได้เน้นนโยบายหลักทางด้าน สังคมเพื่อลด ช่องว่างทางสังคม เปิดเสรีทางการค้าอิเล็กทรอนิกส์ นโยบายระหว่าง ประเทศ ผลัก ดันโครงสร้างพื้นฐานสารสนเทศ หนึ่งในนโยบายของ **e-Thailand** คือการส่งเสริมพัฒนาสังคม สิ่งที่ควรจะคำนึงถึง ก็คือ **e-Education** เป็นการให้ การศึกษาแก่นมนุษย์ให้มีความรู้ ความสามารถในด้าน เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อนำมาปรับใช้ในทุกส่วนงานในวงการไอทีซึ่งมี การนำ หลักการ 2 ประเภทใหญ่ๆดังนี้คือ

E-MIS ด้านการบริหารงาน เป็นการนำไปใช้ ด้านการบริหารงานและการจัดการ ศึกษา เน้นด้านการจัดพิมพ์ เอกสาร ทำฐานข้อมูล การประมวลผล เพื่อจัดทำสารสนเทศทางการศึกษาสำหรับการประกอบการตัดสินใจของผู้บริหารในทุกระดับ

e- Learning เป็นการนำไอทีไปใช้ในการส่งเสริมประสิทธิภาพด้านการ เรียนการ สอนใน หลากหลายรูปแบบ เช่น การนำมัลติมีเดียมาใช้เป็นสื่อการสอนของครู/ อาจารย์ให้ นักเรียนเรียนรู้ค้นคว้าด้วยตนเอง ด้วยการเรียนผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ตการเรียนทางไกลผ่านดาวเทียม การนำไอทีมาใช้ในการ เรียนการ สอนของ e-Learning ในยุคปัจจุบัน เป็นการใช้ เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ ทั้งที่เป็น เครื่องเดียวเรียกว่า stand-alone หรือ การเรียก ผ่านเครือข่ายเชื่อมโยงสู่อินเทอร์เน็ต เพื่อการ ค้นคว้าหาข้อมูลแลกเปลี่ยนความรู้ บนเครือข่ายซึ่งที่ผ่านมา เรา ใช้สื่อการเรียนการสอนในรูปแบบของสื่อประสม (Multimedia) ใช้ในการนำเสนอลงบนแผ่นซีดี-รอมโดยใช้ Authoring Tool ทั้ง ภาพและเสียงเพื่อเกิดการปฏิสัมพันธ์ (Interactive) ให้กับผู้เรียนซึ่ง สื่อ เหล่านี้มี แนวโน้มที่จะได้รับความสนใจสูงขึ้นเรื่อยๆ แต่ปัญหาที่ประสพก็คือเนื้อหา ที่มีอยู่ไม่ ตรงตามหลักสูตรการศึกษานอกจากนี้ยังมีการละเมิดลิขสิทธิ์ทำให้ผู้ผลิต ไม่ สามารถพัฒนาสื่อได้อย่างมีคุณภาพ ในระยะแรกๆเราได้มีการใช้สื่อ ใน หลายประเภทเพื่อการติดต่อรับ-ส่งข้อมูลทาง ด้านการศึกษาที่เรียกว่า การเรียนทางไกล แบ่งเป็น 3 ประเภท คือ

- การเรียนการสอนทางไปรษณีย์ ถือว่าเป็นยุคแรกเริ่มของการเรียนการสอนทาง ไกล มีการรับ-ส่งบทเรียนผ่านทางไปรษณีย์ซึ่งจะต้องใช้ระยะเวลามาก ใน การ ติดต่อกันแต่ละครั้ง จึงเป็นอุปสรรคอย่างมากในการเรียนรู้ เพราะเอกสารอาจสูญหายระหว่างทางได้

- การเรียนการสอนผ่านทางวิทยุ กระจายเสียง เรามีวิทยุกระจายเสียงเพื่อการ ศึกษา เป็นเครื่องมือที่เชื่อมต่อไปยัง ภูมิภาคทั้งที่เป็นของกระทรวงศึกษาธิการ ทบวง มหาวิทยาลัย และสถาบันการศึกษาหลายแห่ง

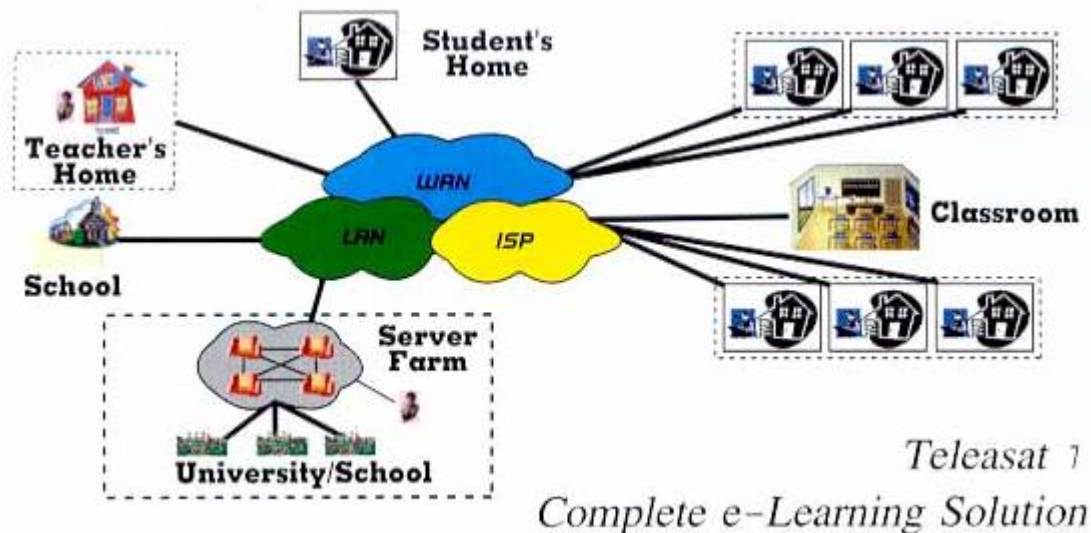
- การเรียนการสอนผ่านทาง โทรศัพท์และเครือข่ายดาวเทียมของกรมการศึกษา นอก โรงเรียน กรมสามัญศึกษาที่ร่วมกับมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาว เทียม ไทย คม สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง 11 ที่กล่าวมาทั้ง หดนี้เป็น วิธีการของการเรียนการสอนที่เราเคยใช้กันมา จนถึง ปัจจุบันก็ยังมี การ ใช้อยู่ แต่ด้วยปัจจุบันไอทีเข้ามามีบทบาทอย่างมาก เราสามารถ ติดต่อกับราย ทั้งโลก สามารถเข้าไปค้นหาข้อมูลได้เพียงปลาย นิ้วสัมผัสบน เครือ ข่ายอินเทอร์เน็ต เน็ต เป็นขุมความรู้อันมหาศาล ด้วยวิทยาการเพื่อใช้ในการ พัฒนาองค์ ความ รู้ อันเป็นแหล่งทรัพยากรที่เปี่ยมด้วยคุณค่ามากมาย ดังนั้นการปรับ รูป แบบ การเรียนการสอนในรูปแบบ e-Learning จึงเกิดขึ้น อีกทั้งพระราช บัญญัติ การ ศึกษาแห่งชาติยังสนับสนุนการเรียนการสอนแบบนี้อีกด้วย

e-Learning เป็นการเรียนการสอนผ่านทางคอมพิวเตอร์และเครือข่าย อินเทอร์เน็ตการศึกษาที่ นิยมกันมากในขณะนี้คือ **Web Base Learning** การ เรียนแบบนี้ ผู้เรียนสามารถ เรียนที่ไหนก็ได้ เวลาใดก็ได้ไม่มีข้อ จำกัดรูปแบบการ เรียนการสอน การเรียนการสอนทางไกล (Distance Education) เป็นการเรียนการสอน ที่ ประยุกต์เทคโนโลยีหลายอย่าง เช่น ระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ การ ประชุมทาง ไกลชนิดภาพและเสียง รวมถึงเอกสารต่างๆเพื่อเข้าถึงผู้เรียนที่อยู่ห่าง ไกล แบบมหาวิทยาลัยออนไลน์ เรียกว่า **Online University** หรือ **Virtual University*** เป็นระบบการเรียนการสอนที่อยู่บนเครือ ข่ายใน รูปเว็บเพจ มีการสร้างกระดาน ถาม-ตอบ อิเล็กทรอนิกส์ (Web Board) การเรียนการ สอนผ่านทางอินเทอร์เน็ตและเว็บเพจ (Online Learning, Internet Web Base Education) เป็นการนำเสนอ เนื้อหาและการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียน และผู้สอนโดยเน้นสื่อประสมหลายอย่างเข้าด้วยกัน มีการสร้างสภาวะ แวดล้อมที่ ประสานงานกัน ให้ผู้เรียนและผู้สอนเข้าถึง ฐานข้อมูลหลายชนิดได้ โดยผู้ เรียน ต้องควบคุมจังหวะการเรียนรู้ด้วยตนเองให้เป็น และเลือก เวลา สถานที่ใน การเรียน รู้ โครงข่ายการเรียนการสอนแบบอะซิงโครนัส (Asynchronous Learning Network: ALN) เป็นการเรียนการสอนที่ต้องมีการติดตามผล ระหว่างผู้เรียนกับผู้ สอน โดยใช้การทดสอบบทเรียน เป็นตัวโต้ตอบ เครื่องมือช่วยเหลือการ เรียน

การสอนแบบ e-Learning เทคโนโลยีระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตจะ ช่วยให้การเรียนการสอนแบบ e-Learning ได้ประสิทธิภาพมากที่สุด เรา สามารถนำซอฟต์แวร์ที่ เกี่ยว ข้องกับการเขียนเว็บเพจ การส่งอีเมล การใช้ Search Engine Newsgroup การ ใช้ http, ftp หรือ โปรแกรมทางด้าน Authoring Tool เช่น FrontPage, Macromedia Dreamweaver เป็นต้น การสร้าง Web Board ไร่ถาม- ตอบ สิ่งที่ควร คำนึงถึงการเรียนการสอน แบบ e-Learning ในบ้านเราก็คือ ราย องค์กร ประกอบที่สำคัญที่จะทำให้รูปแบบ พัฒนาไปในทิศทางใด จาก กรณีศึกษาโรงเรียน จิตรลดา ผู้ช่วยอาจารย์ ใหญ่ฝ่ายประถมศึกษา อาจารย์มีนา รอดคล้าย บอกว่า ระยะแรกๆต้อง ให้ความรู้ทางเทคโนโลยี แก่บุคลากร โดยเฉพาะผู้บริหาร ต้องให้ ท่านเห็นความสำคัญและเข้าใจในเทคโนโลยี ว่าไม่ได้ ยาก อำนวยความสะดวกสบายให้เรายังไง เป็นต้น อันดับต่อมาคือ ผู้ พัฒนาหลักสูตรและ เนื้อหาวิชา ผู้ พัฒนา ระบบ ผู้ช่วยสอนและที่ปรึกษาทางการเรียน ประโยชน์ที่ได้รับ เพิ่มประสิทธิภาพการเรียนการสอน โดยใช้สื่ออุปกรณ์ และคลังความรู้ที่มี อยู่บน อินเทอร์เน็ต เพื่อสนับสนุน การเรียนการสอนของครูและนักเรียน เกิด เครือข่ายความรู้ ที่ สามารถแลกเปลี่ยนความรู้และวัฒนธรรมซึ่งกันและ กันบน อินเทอร์เน็ต ข้อมูลจะมีการปรับปรุงให้ทันสมัยอยู่เสมอ สะดวกและรวดเร็ว ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง สามารถสืบค้นวิชาความรู้ได้ด้วย ตนเอง โดยมีการให้ คำ ปรึกษาและชี้แนะ โดยครู/อาจารย์ ลดช่องว่างระหว่าง การ ศึกษาในเมือง และชนบท สร้างความเท่าเทียมกันและ กระจายโอกาสทาง การศึกษาให้ เด็กชนบทได้ รู้เท่าทัน เพื่อสนับสนุนนโยบายและ การพัฒนาระบบเทคโนโลยีการศึกษา และเครือ ข่าย สารสนเทศ เพื่อความสอดคล้องและสนับสนุน การปฏิรูปการศึกษา ตาม พ.ร.บ.การ ศึกษาแห่งชาติ พ. ศ.2542

ศูนย์สนเทศและการเรียนรู้

ศูนย์สนเทศและการเรียนรู้ มีหน้าที่ให้บริการเครื่องคอมพิวเตอร์และการวิจัยในรายวิชาคอมพิวเตอร์ และรายวิชาต่างๆ ที่สอนในมหาวิทยาลัย เพื่อให้ได้ประโยชน์สำหรับนักศึกษา โดยให้ได้ผลตรงตามความต้องการของ ตลาด ซึ่งจะใช้ห้องปฏิบัติการไมโครคอมพิวเตอร์ในการฝึกหัดให้นักศึกษามีประสบการณ์เพิ่มมากขึ้น

ประโยชน์ของ e-Learning

1. ยืดหยุ่นในการปรับเปลี่ยนเนื้อหา และ สะดวกในการเรียน

การเรียนการสอนผ่านระบบ e-Learning นั้นง่ายต่อการแก้ไขเนื้อหา และกระทำได้ตลอดเวลา เพราะสามารถกระทำได้ตามใจของผู้สอน เนื่องจากระบบการผลิตจะใช้ คอมพิวเตอร์เป็นองค์ประกอบหลัก นอกจากนี้ ผู้เรียนก็สามารถเรียนโดยไม่จำกัดเวลา และสถานที่ เข้าถึงได้ง่าย

2. ผู้เรียน และผู้สอนสามารถเข้าถึง e-Learning ได้ง่าย

โดยมากจะใช้ web browser ของค่ายใดก็ได้ (แต่ทั้งนี้ต้องขึ้นอยู่กับผู้ผลิตบทเรียน อาจจะแนะนำให้ใช้ web browser แบบใดที่เหมาะสมกับสื่อการเรียนการสอนนั้นๆ) ผู้เรียนสามารถเรียนจากเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ใดก็ได้ และในปัจจุบันนี้ การเข้าถึงเครือข่ายอินเทอร์เน็ตกระทำได้ง่ายขึ้นมาก และยังมีค่าเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตที่มีราคาต่ำลงมากกว่าแต่ก่อนอีกด้วย ปรับปรุงข้อมูลให้ทันสมัยกระทำได้ง่าย เนื่องจากผู้สอน หรือผู้สร้างสรรคงาน e-Learning จะสามารถเข้าถึง server ได้จากที่ใดก็ได้ การแก้ไขข้อมูล และการปรับปรุงข้อมูล จึงทำได้ทันเวลาด้วยความรวดเร็ว

3. ประหยัดเวลา และค่าเดินทาง

ผู้เรียนสามารถเรียนโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์เครื่องใดก็ได้ โดยจำเป็นต้องไปโรงเรียน หรือที่ทำงาน รวมทั้งไม่จำเป็นต้องใช้เครื่องคอมพิวเตอร์เครื่องประจำก็ได้ ซึ่งเป็นการประหยัดเวลามาก การเรียน การสอน หรือการฝึกอบรมด้วยระบบ e-Learning นี้ จะสามารถประหยัดเวลาถึง 50% ของเวลาที่ใช้ครูสอน หรืออบรม

รูปแบบการเรียนการสอน (Learning methods)

รูปแบบการเรียนการสอน (Learning methods) หมายถึงรูปแบบหรือชนิดของการปฏิสัมพันธ์ (Interaction) แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะหลักๆคือ

1. รูปแบบการเรียนการสอนในลักษณะซิงโครนัส (Synchronous Learning methods) หมายถึงการนำเสนอองค์ความรู้ รวมถึงปฏิสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน หรือผู้เรียนกับผู้เรียนด้วยกัน เกิดขึ้น ณ เวลาพร้อมกัน หรือเกิดขึ้น ณ เวลาจริง ลักษณะการนำเสนอที่อยู่ในรูปแบบนี้ได้แก่ การใช้ระบบ Video Conference หรือระบบ Online Chat ไม่ว่าจะป็นชนิดเสียงหรือตัวอักษร การปฏิสัมพันธ์จะเกิดขึ้น ณ เวลาเดียวกัน

2. การนำเสนอในลักษณะอะซิงโครนัส (Asynchronous Learning methods) การนำเสนอในลักษณะนี้ คู่ปฏิสัมพันธ์ไม่จำเป็นต้องใช้เวลาที่ตรงกัน ตัวอย่างการเรียนการสอนได้แก่ การที่ให้นักศึกษาเรียนรู้ผ่านทางเว็บเพจ การปฏิสัมพันธ์ อาจเกิดขึ้นโดยการใช้กระดานสนทนาอิเล็กทรอนิกส์ (Web board) หรือการใช้ E-mail เป็นต้น

รูปแบบวิธีการเรียนการสอนเดิมเป็นการสื่อสารแบบทางเดียว การปฏิสัมพันธ์ผ่านทางโทรศัพท์ โทรสาร และไปรษณีย์ มีการพบปะกับผู้สอนเป็นครั้งคราว สำหรับสื่อที่ใช้คือสื่อสิ่งพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ เทปคาสเซต แถบวีดีทัศน์ เป็นต้น ปัจจุบันมีการพัฒนาสื่อช่วยสอนต่างๆ เช่น ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ การสนทนา กระดานข่าวสาร โดยใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีเครือข่ายคอมพิวเตอร์ มีโปรแกรมคอมพิวเตอร์ต่างๆที่ถูกพัฒนาขึ้นมาเพื่อบรรจุสิ่งที่ต้องการถ่ายทอด เช่นแผ่นบันทึกข้อมูล ซีดีรอมและ Internet โดยที่การพัฒนาที่มีความต่อเนื่องตลอดเวลาในอนาคตระบบการศึกษาจะนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยต่างๆ เข้ามาช่วยในการเรียนการสอน เป็นประโยชน์ต่อภาวะสังคมปัจจุบันมากขึ้นและเป็นทางเลือกสำหรับผู้เรียนที่มีข้อจำกัดต่างๆ ยกตัวอย่างระบบที่ถูกพัฒนาขึ้นมาและมีแนวโน้มในอนาคตจะถูกนำมาใช้ในวงการศึกษามากขึ้นคือมีระบบการประชุมทางเสียง การสัมมนาและการประชุมวีดีทัศน์สำหรับชั้นเรียนขนาดใหญ่ผ่านดาวเทียม เคเบิล และเทคโนโลยีโทรศัพท์ เป็นต้น

แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาระบบการศึกษา

การศึกษาไทยในปัจจุบันยังคงมุ่งเน้นการผลิตรายให้รับใช้สังคมเท่านั้น เนื่องจากหลักสูตรที่จัดทำออกมาไม่ได้สอดคล้องกับวิถีชีวิตของรายในชนบท ทำให้รายเหล่านั้นก้าวจากสังคมชนบทไปตั้งหลักแหล่งในสังคมเมือง แทนที่จะกลับ ไปพัฒนาท้องถิ่นตนเอง

ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาหนึ่งทศวรรษที่มีการจัดระบบการศึกษาไทยการเปลี่ยนแปลงระบบ การศึกษาถ้าเปลี่ยนแปลงโดยยึดถือแต่ โรงเรียน ครู นักเรียน และเนื้อหาวิชาเป็นหลักโดยไม่ได้ให้ความสำคัญกับสภาพแวดล้อม อื่นอย่างเท่าเทียมเป็นเพียงการปรับเปลี่ยนเฉพาะรูปแบบที่หนีไม่พ้นการพายเรือในอ่างซึ่ง ไม่ต่างจากการศึกษาตอนเริ่มต้นที่นำเอาระบบโรงเรียนแบบตะวันตกเข้ามาเมื่อปี พ.ศ 2441 ถ้าการศึกษาไทยยังเป็นเช่นนี้ผลเสียจะเกิดต่อนักเรียน จิตสำนึกความเป็นครู และสังคม นักเรียนจะกลายเป็นผู้ที่มีความรู้แต่ปฏิบัติไม่ได้เนื่องจากเข้าไปไม่ถึง ปัญหาที่แท้จริงหลักสูตรยังคงเน้นการวัดผลให้นักเรียนจดจำเนื้อหา กำหนดเวลาสอบผู้เรียนก็ต้องท่องจำ กวดวิชาทำให้เสียเวลาส่วนนี้ไปมากจนไม่มีโอกาสได้เรียนรู้ชีวิตและ ประสบการณ์นอกห้องเรียน

เพื่อให้การศึกษาไทยมีการพัฒนาให้ทันต่อโลกแห่งเทคโนโลยีการศึกษาไทยควรมีลักษณะสำคัญดังนี้

1. การศึกษาไทยต้องมุ่งสร้างราย สร้างงาน สร้างชาติ เป็นการศึกษาแบบองค์รวมบูรณาการเชื่อมโยงกับ เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม ศาสนา การเมือง
2. การศึกษาไทยต้องเน้นผลต่อผู้เรียนทั้งในระดับนโยบายและระดับการเรียนการสอน โดยกำหนด นโยบายการศึกษาที่คำนึงถึงประโยชน์ของผู้เรียนเป็นสำคัญเปิดโอกาส ให้ผู้เรียน เรียนรู้ตามวิธีที่ถนัดและสนใจ เรียน อย่างสนุก เล่นให้ได้ความรู้ มีความสุขกับการเรียน ครูสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้คิดวิเคราะห์ ทำให้ เกิดความเชื่อมั่นในตนเองและมีความสุขกับการเรียน
3. การศึกษาไทยต้องมุ่งยกระดับงานให้เป็นแรงงานคุณภาพ (knowledge workers) ที่เข้มแข็งและแข่งขัน มีการกระจายอำนาจสู่เขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา องค์กรปกครองท้องถิ่น มีการกำหนดมาตรฐานใน การศึกษา จัดรูปแบบประกันคุณภาพการศึกษาทุกระดับ มีการส่งเสริมรากฐานและพัฒนาวิชาชีพครู บุคลากรทางการศึกษา ระดมทรัพยากรจากแหล่งต่างๆ มาใช้ในการศึกษาและการมีส่วนร่วมของบุคคลในครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน และสถาบันสังคมอื่นๆ
4. การศึกษาไทยควรมีการนำเอาเทคโนโลยีเข้ามาบูรณาการในการเรียนการสอนทำให้เด็กเกิดความสนใจ ในการเรียนรู้ และทันต่อยุคสมัยมากขึ้น

เหตุผลและความจำเป็นต้องปฏิรูปการศึกษา

การศึกษาในปัจจุบันไม่สามารถพัฒนารายไทยให้เป็นรายไทยยุคใหม่ได้ทั้งนี้เพราะ

1. คุณภาพการศึกษาตกต่ำไม่ทันโลก แข่งขันไม่ได้, กล่าวคือ ความสามารถในการแข่งขันสู่ประเทศเพื่อนบ้านไม่ได้ (ประเทศไทยอยู่อันดับที่ 33 จาก 47 ประเทศ), คุณภาพผู้เรียนไทยเป็นที่พอใจ มีสัมฤทธิ์ผลต่ำในทุกวิชา เช่น สังคมศึกษา (ร้อยละ 55) ภาษาไทย (ร้อยละ 47) ภาษาอังกฤษ (ร้อยละ 34) และคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ (ร้อยละ 30). ผู้สำเร็จการศึกษามีคุณภาพต่ำ คิดไม่เป็น ทำไม่ได้ แก้ปัญหาไม่ได้ ไม่รักการเรียนรู้ เป็นแรงงานที่มีคุณภาพต่ำ. การเรียนการสอนไม่ได้เน้นความสามารถสากลเท่าที่ควร, ขาดการอบรมบ่มนิสัย ไม่ได้ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมและภูมิปัญญาไทยอย่างเพียงพอ. ทั้งนี้เพราะคุณภาพครูส่วนใหญ่ไม่ได้มาตรฐาน และหลักสูตรการเรียนการสอนและการประเมินผลผู้เรียน เน้นวิชาและครูเป็นตัวตั้ง ไม่ได้ให้ความสำคัญแก่ผู้เรียน, การเรียนการสอนไม่เชื่อมโยงกับชีวิตจริง เน้นการท่องจำ แต่ไม่เน้นการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการคิดริเริ่มสร้างสรรค์

2. การเข้ารับการศึกษาไม่กว้างขวาง ไม่ทั่วถึง และไม่เป็นธรรม, เกิดความเหลื่อมล้ำในโอกาสการเข้ารับการศึกษา และคุณภาพการศึกษาที่ได้รับ, กล่าวคือ รายไทยมีการศึกษาเฉลี่ยเพียง 7.1 ปี, แรงงานอายุ 13 ปีขึ้นไป (48 ล้านราย) ร้อยละ 68 มีการศึกษาระดับประถมศึกษาหรือต่ำกว่า, มีประชาชนอายุ 13-24 ปี ซึ่งเป็นรายในวัยเรียนถึง 7.1 ล้านราย ที่ยังอยู่นอกระบบการศึกษา นอกจากนี้ ยังมีรายที่พลาดโอกาสและด้อยโอกาสที่จะเข้ารับการศึกษาขั้นพื้นฐานมีจำนวนมาก เช่น เด็กพิการอายุ 6-17 ปี มีถึงร้อยละ 80 พลาดโอกาสเข้ารับการศึกษา

3. การศึกษาแปลกแยกจากสังคม ศาสนา และวัฒนธรรม กล่าวคือ การศึกษาที่จัดอยู่ในปัจจุบันเป็นการศึกษาแบบแยกส่วน ไม่สอดคล้องกับการดำรงชีวิตในสังคม อีกทั้งการศึกษาขาดการบูรณาการเชื่อมโยงกับด้านศาสนา ศิลปและวัฒนธรรมเข้าไปในกระบวนการเรียนรู้ที่เหมาะสม ทำให้ผู้สำเร็จการศึกษาอ่อนด้อยทางคุณภาพและจริยธรรม และขาดความภูมิใจในศิลปะ และภูมิปัญญาไทย ซึ่งเป็นอันตรายอย่างยิ่งก็การดำรงอยู่ และความมั่นคงสภาพของชาติไทย.

4. การบริหารจัดการศึกษาขาดประสิทธิภาพและประสิทธิผล กล่าวคือ ในปัจจุบันมีการบริหารรวมศูนย์อำนาจสู่ส่วนกลาง มีการจัดองค์กรซ้ำซ้อน สายบังคับบัญชายาว ไม่มีเอกภาพด้านนโยบาย และมาตรฐาน ประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากรต่ำ ขาดการเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม วิชาชีพครูตกต่ำ จึงไม่ได้รายได้รายเก่งมาเป็นครู สังคมขาดศรัทธาและความเชื่อมั่นในวิชาชีพครู ขาดการพัฒนา นโยบายอย่างต่อเนื่อง ขาดแคลนโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ และขาดความเชื่อมโยงกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และชุมชน

แนวคิดเกี่ยวกับความเป็นเลิศด้านการศึกษา

จากรายงานผลการพัฒนาระบบราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๔๖ (ฉบับสรุป) ได้มีเนื้อหาบางส่วนกล่าวถึง การประเมินผลเพื่อความเป็นเลิศ ตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพของสหรัฐอเมริกา (Malcolm Baldrige National Quality Award : MBNQA) ซึ่งนับเป็นหลักการแนวคิดการบริหารจัดการองค์กรตามมาตรฐานสากล แนวหนึ่งที่มีประเด็นสำคัญในการพิจารณาเกณฑ์ความเป็นเลิศ ๗ ด้าน ซึ่งในการใช้แนวคิดนี้ต่อการพัฒนาระบบราชการ ควรจะได้ศึกษาทำความเข้าใจ หากหน่วยงานใดจะใช้การพัฒนาหน่วยงานสู่ความเป็นเลิศ ไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานด้านการศึกษา หน่วยกำลังรบ หน่วยสนับสนุนการรบ หรืออื่น ๆ ซึ่งถ้าพิจารณาแล้วอาจเป็นเรื่องพื้น ๆ สำหรับบางราย แต่อาจเป็นเรื่องใหม่สำหรับบางราย

ความเป็นมาของ MBNQA

รางวัลคุณภาพแห่งชาติมัลคอล์มบอลดริจ (Malcolm Baldrige National Quality Award : MBNQA) เป็นรางวัลแห่งชาติที่นำแนวคิดของการบริหารคุณภาพแบบเบ็ดเสร็จ (Total Quality Management : TQM) มาใช้เพื่อประเมินองค์กรต่าง ๆ และมอบรางวัล ซึ่งเป็นรางวัลคุณภาพแห่งชาติในลักษณะเกี่ยวกับรางวัลเดมมิงของประเทศญี่ปุ่น โดยรัฐบาลของประเทศสหรัฐอเมริกาได้ตราเป็นกฎหมาย เมื่อวันที่ 20 สิงหาคม ค.ศ.1987 เพื่อมอบให้แก่องค์กรที่ประสบความสำเร็จดีเยี่ยม ตามเกณฑ์ต่าง ๆ ที่ได้กำหนดไว้ในแต่ละปี (สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ, 2545 : 13) โดยมี เป้าหมายเพื่อส่งเสริม ยกระดับความสามารถในการบริหารจัดการ อันนำไปสู่การสร้างคุณภาพที่พึงพอใจแก่ลูกค้า และเพื่อผลต่อองค์กรในที่สุด บทบาทที่สำคัญของ MBNQA มีอยู่ 3 ประการคือ

1. ช่วยปรับปรุงวิธีการดำเนินการ ความสามารถและผลการดำเนินการให้เป็นที่ยอมรับ โดยเฉพาะอย่างยิ่งจะทำให้เกิดการพัฒนาย่างเป็นรูปธรรมที่แท้จริง

2. กระตุ้นให้มีการสื่อสารและแลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับวิธีการปฏิบัติสู่ความเป็นเลิศระหว่างองค์กรต่าง ๆ
3. เป็นเครื่องมือที่สามารถนำมาใช้ในการจัดการผลการดำเนินการขององค์กร รวมทั้งใช้เป็นแนวทางในการวางแผนและเพิ่มโอกาสในการเรียนรู้

หลักการ แนวคิด และจุดมุ่งหมาย

เกณฑ์ความเป็นเลิศในการดำเนินงานด้านการศึกษา ได้ถูกจัดทำขึ้นโดยอาศัยหลักการและแนวคิดของการนำองค์กรอย่างมีวิสัยทัศน์ ความเป็นเลิศที่มุ่งเน้นลูกค้า การเรียนรู้ขององค์กรและพนักงาน การให้ความสำคัญต่อพนักงานและลูกค้า ความคล่องตัวการมุ่งเน้นอนาคต การจัดการเพื่อนวัตกรรม การจัดการโดยใช้ข้อมูลจริง การรับผิดชอบต่อสาธารณะ การมุ่งเน้นที่ผลลัพธ์และการสร้างคุณค่า และมุมมองในเชิงระบบ หลักการและแนวคิดเหล่านี้มาจากความเชื่อและพฤติกรรมของสถานศึกษาที่มีการดำเนินงานที่ดีหลายแห่ง นำมาบูรณาภายใต้กรอบความคิดที่มุ่งเน้นผลลัพธ์ เพื่อสร้างเป็นพื้นฐานในการปฏิบัติงานและการให้ข้อมูลย้อนกลับเกณฑ์ความเป็นเลิศในการดำเนินงานด้านการศึกษา (Education Performance Criteria Excellence) ได้ถูกกำหนดขึ้นครั้งแรกในปี ค.ศ. 1999 เนื่องจากผู้ก่อตั้งรางวัล MBNQA ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการพัฒนาด้านการศึกษา ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาประชากร และส่งผลสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาประเทศ (Baldrige National Quality Program, 2002 อ้างใน สมนึก ทองเยี่ยม และคณะ ,2546 : 19 - 20) ดังนั้นการแบ่งปันความรู้เรื่องการจัดการศึกษาที่ประสบความสำเร็จย่อมมีผลต่อการพัฒนาสถานศึกษา ต่อมาในปี 2001 และ 2002 ได้มีการปรับปรุงและพัฒนาเกณฑ์เพื่อให้เหมาะสมการเปลี่ยนแปลง โดยนำแนวคิดเชิงระบบเข้ามาเป็นแนวทางในการประเมินด้วย

สำหรับจุดมุ่งหมายนั้น ทางสถาบันมาตรฐานและเทคโนโลยีแห่งชาติ ประเทศสหรัฐอเมริกา (National Institute of Standards and Technology : NIST) ซึ่งเป็นหน่วยงานโครงการ คุณภาพแห่งชาติ กล่าวว่า เกณฑ์ความเป็นเลิศในการดำเนินงานด้านการศึกษา เป็นกรอบที่เสริมให้เกิดการผสมหลักการของระบบคุณภาพกับการนำไปปฏิบัติจริงในสถานศึกษาได้เป็นอย่างดี ก่อให้เกิดการปรับปรุงทั้งคุณภาพและผลิตภาพทั้งสถานศึกษาและสามารถยกระดับการแข่งขันของตนเอง โดยมีจุดมุ่งหมายสำคัญ 3 ประการคือ

1. เพื่อส่งมอบคุณค่าที่ได้รับการปรับปรุงอยู่เสมอแก่ผู้รับการศึกษา
2. เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพและความสามารถของทั้งสถานศึกษา
- 3.. การเรียนรู้ร่วมกันระหว่างสถานศึกษาและส่วนบุคคล

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการติดตามและประเมินผล

ในการติดตามและประเมินผลโครงการอบรมพัฒนานักเรียนสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ ประจำปีการศึกษา 2554 (หลังดำเนินการ) ซึ่งได้กำหนดหัวข้อและระเบียบการติดตามและประเมินผลโครงการ ดังต่อไปนี้

1. ประชากร (Population)
2. เครื่องมือที่ใช้ในการติดตามประเมินผล
3. ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. การนำเสนอ

1. ประชากร คือ บุคลากรแนะแนว และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินโครงการฯ ที่ส่งนักเรียนเข้าอบรมพัฒนานักเรียนสู่ความเป็นเลิศ

2. เครื่องมือที่ใช้ในการติดตามและประเมินผล

เครื่องมือที่ใช้ในการติดตามและประเมินผล เป็นแบบสอบถามปลายปิดและปลายเปิด เพื่อเปิดโอกาสให้ประชากรสามารถแสดงความคิดเห็นต่างๆ แบบสอบถามมีทั้งหมด 3 ส่วน ดังนี้

- ส่วนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
- ส่วนที่ 2 ระดับความคิดเห็นที่ได้รับจากโครงการ
- ส่วนที่ 3 แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ไปยังโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการเพื่อให้บุคลากรครูแนะแนวผู้ที่เกี่ยวข้องตอบแบบสอบถามปลายปิดและปลายเปิด ข้อมูล ข้อคิดเห็นต่างๆ ของผู้เข้าร่วมโครงการโดยละเอียด

4 ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เก็บรวบรวมข้อมูลตั้งแต่เดือนพฤษภาคม – มิถุนายน 2555

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ระบบโปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติแบบแจกแจงความถี่และร้อยละเท่านั้นในส่วนคำถามปลายปิดและจัดเก็บรวบรวมข้อมูลในเชิงลึกในส่วนของคำถามปลายเปิด การแปลความหมายของข้อมูลพิจารณาจากค่าเฉลี่ย โดยแบ่งคะแนนเฉลี่ยเป็น 3 ระดับสเกลคำถาม มี 3 ระดับ ดังนี้ มา (3) ปานกลาง (2) น้อย (1) เพื่อแปลผลซึ่งได้จากการแบ่งช่วงคะแนนเฉลี่ย ดังนี้ (จากชูศรี วงศ์รัตน์; 2541: 25)

$$\text{ขนาดชั้น} = \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}}$$

$$\text{ขนาดชั้น} = \frac{3 - 1}{3} = 0.67$$

(ขีดจำกัดบนของชั้นแรก = ขำจำกัดล่างของชั้นแรก + ขนาดชั้น - 0.01)

ช่วงคะแนนเฉลี่ย	แปลผล
1.00 - 1.66	น้อย
1.67 - 2.33	ปานกลาง
2.34 - 3.00	มาก

6. การนำเสนอ

จัดทำรายงานผลการติดตามและประเมินผลในรูปแบบของความถี่ร้อยละในเชิงพรรณนาในบทที่ 4 ในรูปแบบของตารางแจกแจงความถี่ และแสดงรายละเอียดในประเด็นคำตอบต่างๆ ได้แจกแบบสอบถามของประชากร ค่าสถิติที่ใช้จะเป็น ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ และสรุปผลการติดตามในภาพรวม จะแสดงอยู่ในบทที่ 5 แล้วรวบรวมเป็นรูปเล่ม รายงานผู้บริหาร และลงใน Website ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น เพื่อเผยแพร่ให้ประชาชนและผู้สนใจทราบต่อไป

บทที่ 4

วิเคราะห์ข้อมูล

จากการติดตามและประเมินผลโครงการอบรมพัฒนานักเรียนสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ ประจำปีการศึกษา 2554 (หลังดำเนินการ) ได้ดำเนินการแจกแบบสอบถามให้กับโรงเรียนที่ส่งนักเรียนเข้าร่วมอบรมในโครงการฯ จำนวน 50 โรงเรียน ผลการติดตามและประเมินผล สามารถนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งเป็นหัวข้อดังนี้

ส่วนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ระดับความคิดเห็นที่ได้รับจากโครงการ

ส่วนที่ 3 แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ

โดยจะแสดงผลการติดตามแบ่งออกเป็นโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่นและโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดขอนแก่น

ส่วนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ

(N=50)			
ที่	รายการ	จำนวน (แห่ง)	ร้อยละ
1. เพศ			
	ชาย	9	18.00
	หญิง	41	82.00
	รวม	50	
2. อายุ			
	ไม่เกิน 30 ปี	6	12.00
	31-40 ปี	11	22.00
	41-50 ปี	20	40.00
	51 ปี ขึ้นไป	13	26.00
	รวม	50	
3. ระดับการศึกษา			
	ไม่ระบุ	2	4.00
	ปริญญาตรี	29	58.00
	ปริญญาโท	19	38.00
	รวม	50	
4. สถานภาพ			
	โสด	16	32.00
	สมรส	31	62.00
	หม้าย	3	6.00

จากตาราง พบว่าส่วนใหญ่ เป็น หญิง 41 ราย คิดเป็นร้อยละ 82 ชาย 9 ราย คิดเป็นร้อยละ 18 มีอายุอยู่ในช่วง 41-50 ปี จำนวน 20 ราย คิดเป็นร้อยละ 40 อายุ 51 ปี ขึ้นไป จำนวน 13 ราย คิดเป็นร้อยละ 26 อายุ 31-40 ปี จำนวน 11 ราย คิดเป็นร้อยละ 22 และไม่เกิน 30 ปี จำนวน 6 ราย คิดเป็นร้อยละ 12 **ระดับการศึกษา** ระดับปริญญาตรี จำนวน 29 ราย คิดเป็นร้อยละ 58 ปริญญาโท จำนวน 19 ราย คิดเป็นร้อยละ 38 ไม่ระบุ จำนวน 2 ราย คิดเป็นร้อยละ 4 **สถานภาพ** สมรส จำนวน 31 ราย คิดเป็นร้อยละ 62 โสด จำนวน 16 ราย คิดเป็นร้อยละ 32 หม้าย 3 ราย คิดเป็นร้อยละ 6

ส่วนที่ 2 ระดับความคิดเห็นที่ได้รับจากโครงการ

ที่	ประเด็นคำถาม	($\bar{x}$)	ระดับความคิดเห็น
1	โครงการอบรมพัฒนานักเรียนสู่ความเป็นเลิศฯ ประจำปี 2554 เกิดประโยชน์อย่างคุ้มค่าในระดับใด	2.94	มาก
2	ความพึงพอใจโครงการอบรมพัฒนานักเรียนสู่ความเป็นเลิศฯ อยู่ในระดับใด	2.96	มาก
3	โครงการอบรมพัฒนานักเรียนสู่ความเป็นเลิศฯ สร้างความเสมอภาคทางการศึกษาให้กับเด็กในชนบท	2.88	มาก
รวม		2.92	มาก

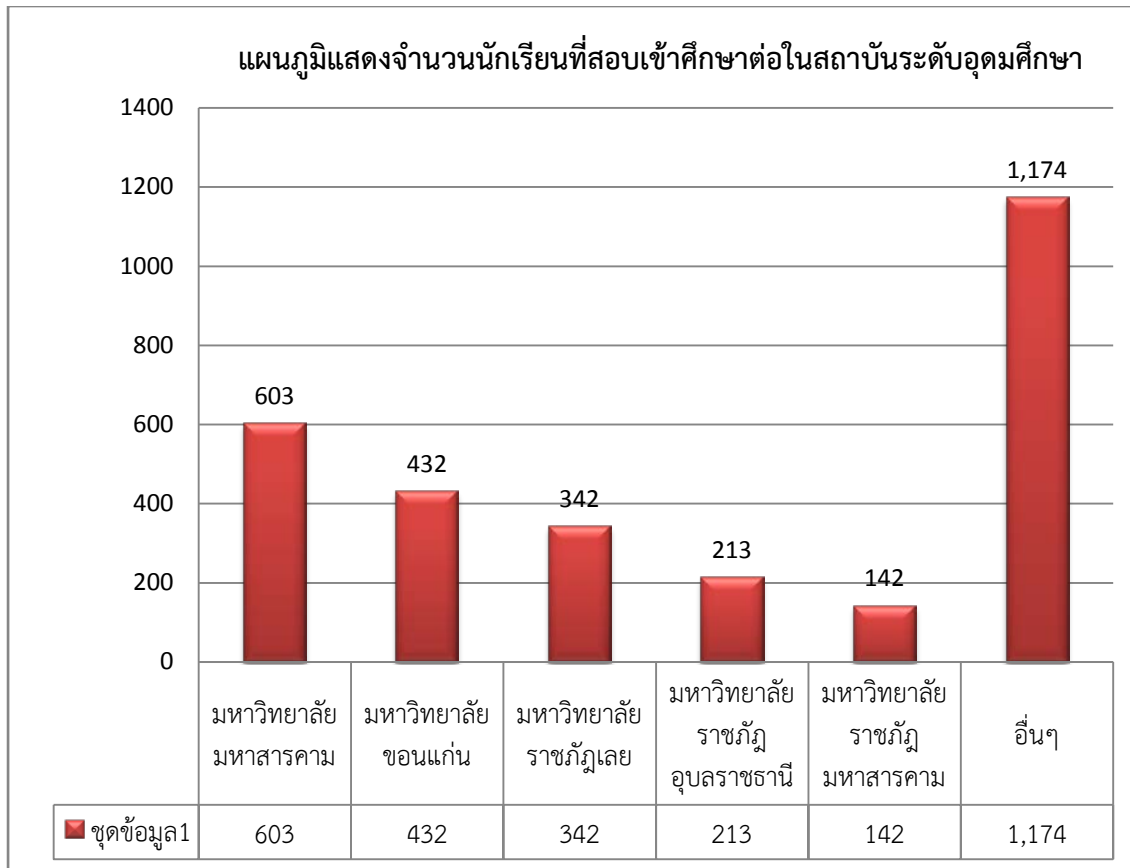
จากตารางระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ที่เข้าร่วมโครงการอบรมพัฒนานักเรียนสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ ประจำปี 2554 พบว่า มีระดับความคิดเห็น อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 2.92$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การสร้างความเสมอภาคทางการศึกษาให้กับเด็กในชนบท ($\bar{x} = 2.88$) ถึงแม้ว่าจะมีค่าเฉลี่ยต่ำแต่ยังอยู่ในเกณฑ์มาก

จำนวนนักเรียนที่เข้าร่วมอบรมและนักเรียนที่สอบเข้าศึกษาต่อได้

จากการตอบแบบสอบถาม จำนวนนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการอบรมพัฒนานักเรียนสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ ประจำปี 2554 จำนวน 2,730 ราย สอบเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา จำนวน 2,244 ราย คิดเป็นร้อยละ 82.20 ดังนี้

สถาบันที่นักเรียนสามารถสอบเข้าศึกษาต่อได้มากที่สุด ดังภาพ

สถาบันที่นักเรียนสามารถสอบเข้าศึกษาต่อได้มากที่สุด มหาวิทยาลัยมหาสารคามได้มากที่สุด จำนวน 603 รองลงมา คือ มหาวิทยาลัยขอนแก่น จำนวน 432 ราย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ จำนวน 342 ราย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี จำนวน 213 ราย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จำนวน 142 ราย และสถาบันอื่นๆ จำนวน 1,174 ราย

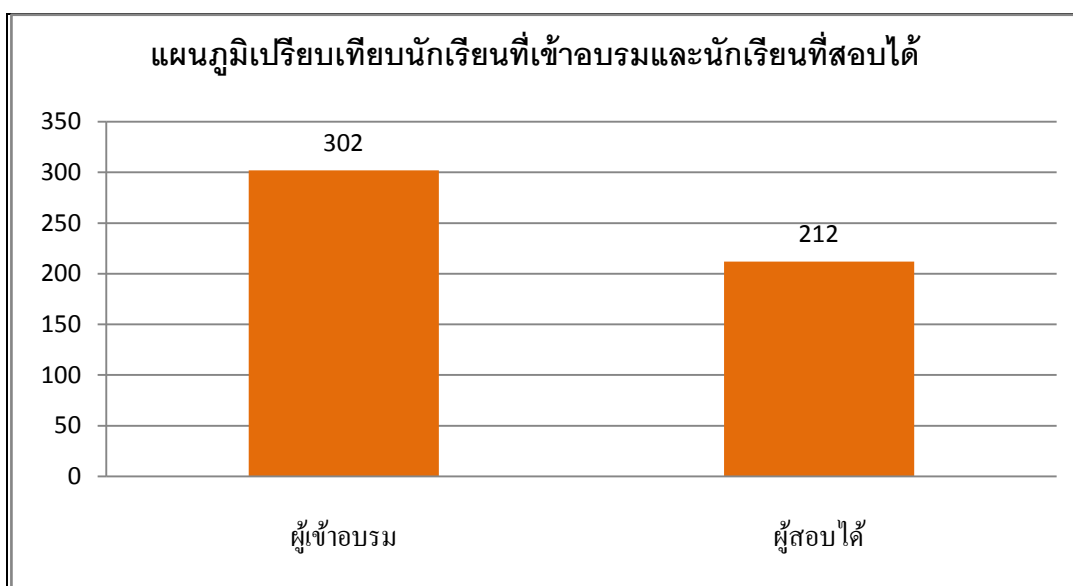
สถาบันอื่นๆ มีดังนี้

1. มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
2. วิทยาลัยเทคนิคขอนแก่น
3. วิทยาลัยเทคนิคอุดรธานี
4. มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ
5. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
6. วิทยาลัยการพล
7. มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
8. มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
9. ศึกษาต่อต่างประเทศ (ฝรั่งเศส)

แยกเป็นโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่นและโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
จังหวัดขอนแก่น

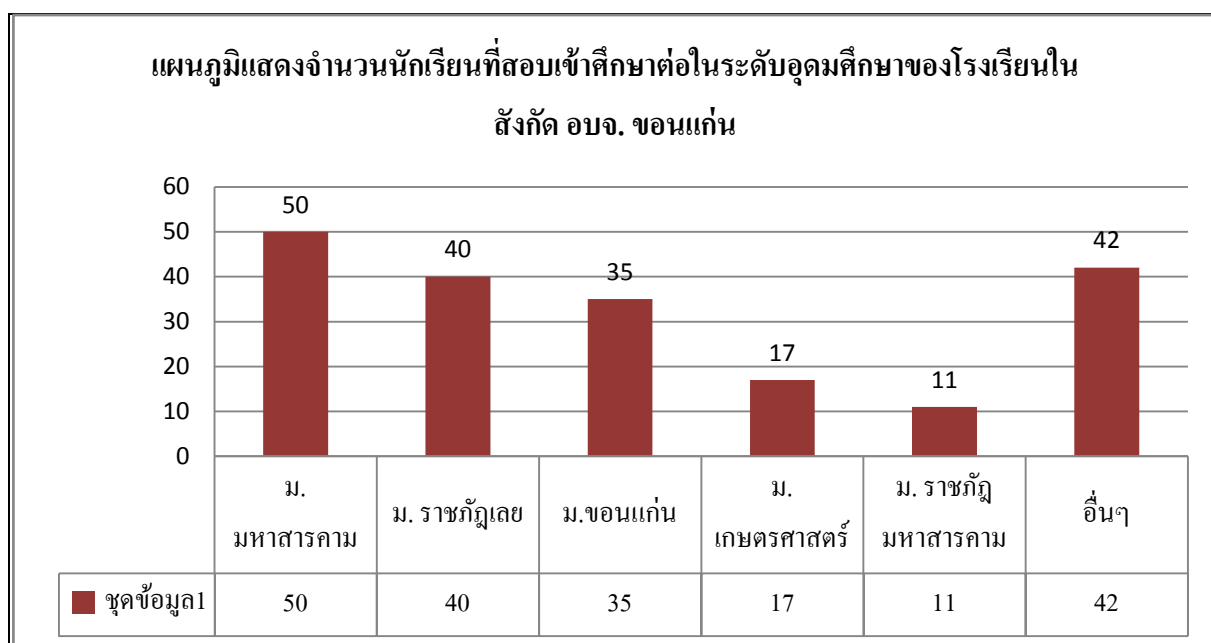
จำนวนนักเรียนโรงเรียนในสังกัดที่เข้าร่วมอบรมและนักเรียนที่สอบเข้าศึกษาต่อได้

จากการตอบแบบสอบถาม จำนวนนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการอบรมพัฒนานักเรียนสู่ความเป็นเลิศทาง
วิชาการ ประจำปี 2554 จำนวน 302 ราย สอบเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา จำนวน 212 ราย คิดเป็น
ร้อยละ 70.20 ดังนี้

จากแผนภูมิ พบว่า จำนวนนักเรียนโรงเรียนในสังกัดที่เข้าร่วมโครงการฯ มีจำนวน 302 ราย และสอบ
เข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา จำนวน 212 ราย คิดเป็นร้อยละ 70.19

สถาบันที่นักเรียนสามารถสอบเข้าศึกษาต่อได้มากที่สุด จากการติดตามและประเมินผล จำนวนนักเรียนที่สอบเข้าเรียนต่อในสถาบันอุดมศึกษาตามลำดับ

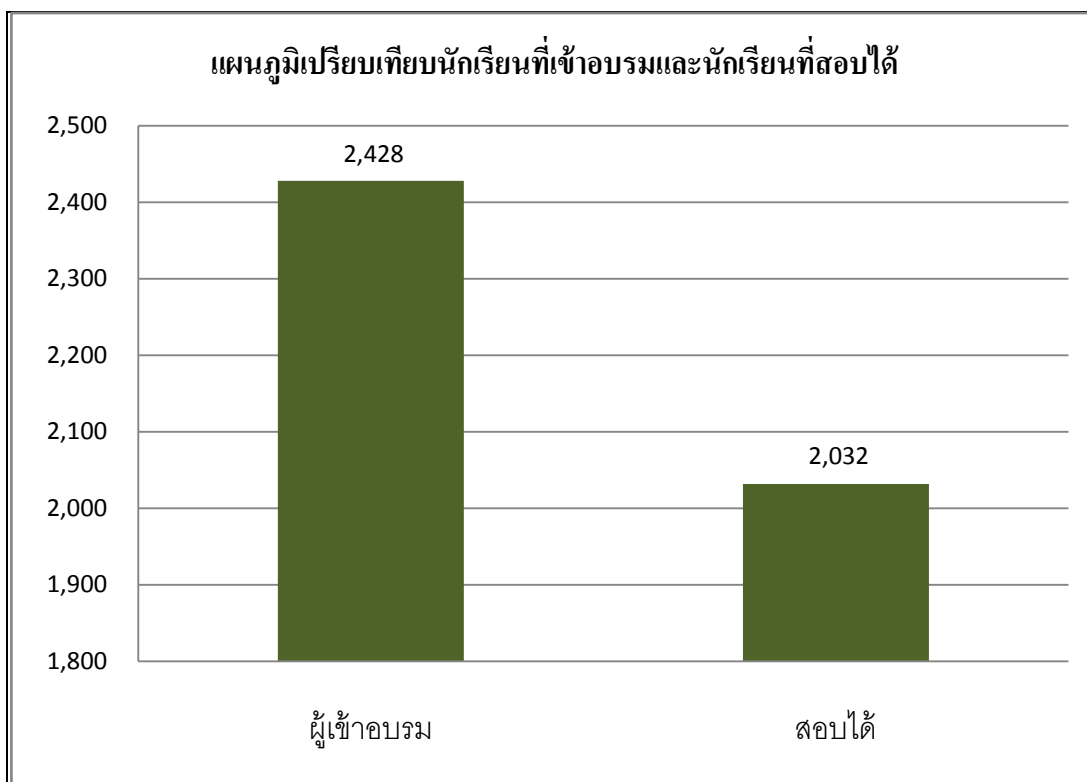

จากแผนภูมิ พบว่า นักเรียนสอบเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยมหาสารคามได้มากที่สุด จำนวน 50 ราย รองลงมา คือ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย จำนวน 40 ราย มหาวิทยาลัยขอนแก่น จำนวน 35 ราย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำนวน 17 ราย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จำนวน 11 ราย และสถาบันอื่นๆ จำนวน 42 ราย ดังแผนภูมิ

สถาบันอื่นๆ มีดังนี้

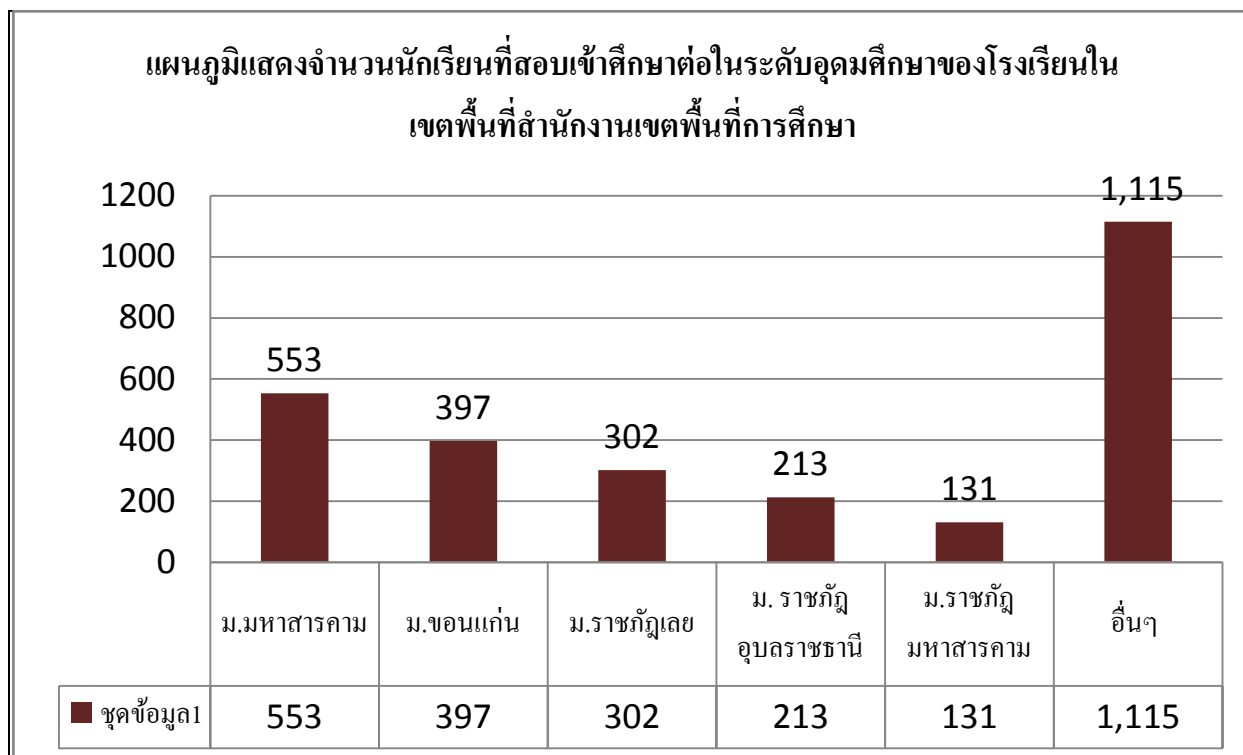
1. วิทยาลัยเทคนิคขอนแก่น
2. วิทยาลัยเทคนิคอุดรธานี
3. มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ
4. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
5. วิทยาลัยการพละ
6. มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
7. มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
8. ศึกษาต่อต่างประเทศ (ฝรั่งเศส)

โรงเรียนในสำนักงานพื้นที่การศึกษา ในจังหวัดขอนแก่น
จำนวนนักเรียนโรงเรียนในสำนักงานพื้นที่การศึกษาที่เข้าร่วมอบรมและนักเรียนที่สอบเข้าศึกษาต่อ
ได้จากการตอบแบบสอบถามของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดขอนแก่น ทั้งหมด 41
โรงเรียน

จากแผนภูมิ พบว่ามีนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการอบรมพัฒนานักเรียนสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ
จำนวน 2,428 ราย สอบเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา จำนวน 2,032 ราย คิดเป็นร้อยละ 83.69 ได้ดังนี้

สถาบันที่นักเรียนสามารถสอบเข้าศึกษาต่อได้มากที่สุด ดังนี้

จากแผนภูมิ พบว่านักเรียนสอบเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยมหาสารคามได้มากที่สุด จำนวน 553 ราย รองลงมา คือ มหาวิทยาลัยขอนแก่น จำนวน 397 ราย มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย จำนวน 302 ราย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี จำนวน 213 ราย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จำนวน 131 ราย และสถาบันอื่นๆ จำนวน 1,115 ราย

สถาบันอื่นๆ มีดังนี้

1. มหาวิทยาลัยราชวมงคล
2. มหาวิทยาลัยสุรนารี
3. วิทยาลัยการอาชีพ
4. มหาวิทยาลัยแม่โจ้
5. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
6. มหาวิทยาลัยบูรพา
7. วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี
8. เทคโนโลยีพระจอมเกล้าลาดกระบัง
9. วิทยาลัยนครพนม
10. เทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี
11. มหาวิทยาลัยมหิดล
12. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

13. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

14. มหาวิทยาลัยวิทยาลัยศิลปากร

ส่วนที่ 3 ความต้องการในการพัฒนา

จากการตอบแบบสอบถาม พบว่า บุคลากรครูแนะแนว ต้องการให้พัฒนามากที่สุดคือ ด้านการพัฒนาสังคม (การแก้ไขปัญหาหายาเสพติด, วัยรุ่นมั่วสุม) รองลงมาคือ ด้านการส่งเสริมการศึกษา ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต/แก้ไขปัญหาความยากจน ด้านการพัฒนาแหล่งน้ำอุปโภค บริโภค การเกษตร ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านการพัฒนาเส้นทางคมนาคมขนส่ง และด้านการส่งเสริมและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะอื่นๆ

1. ปัญหาหายาเสพติด และปัญหาทางสังคมของวัยรุ่นเป็นปัญหาสำคัญและเร่งด่วนที่ต้องการแก้ไขเพราะถ้าหากไม่ได้รับการแก้ไขจะทำให้ลูกหลานก่อเกิดปัญหาอื่นๆ ตามมาอีกมากมาย
2. ต้องการให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่นส่งเสริมด้านการศึกษาต่างๆ ทั้งการศึกษาต่อ ตลอดจนนักเรียนด้อยโอกาสที่อยากเรียนแต่ขาดปัจจัยหลายๆด้าน และกระจายการศึกษาสู่ชนบทให้มากขึ้น
3. เป็นโครงการที่ดีมาก เป็นประโยชน์กับนักเรียน อยากให้จัดโครงการนี้อย่างต่อเนื่อง และขอขอบคุณองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่าน ที่ทำกิจกรรมโครงการที่สร้างโอกาสทางการศึกษาให้กับนักเรียน
4. ต้องการให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่นจัดโครงการอบรมพัฒนาฯ อย่างต่อเนื่อง
5. ขอขอบคุณท่านนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่นและคณะผู้บริหาร ผู้จัดทำโครงการฯทุกท่านที่จัดโครงการนี้ขึ้นมาทำให้นักเรียนชนบทมีโอกาสทางการศึกษาทัดเทียมนักเรียนในเขตอำเภอเมือง สถิติการเรียนต่อสูงขึ้นทุกปี
6. ให้จัดสรรงบประมาณลงสู่โรงเรียนที่อยู่ห่างไกลและควรจัดหาสื่อที่ทันสมัยและควรมีระบบ ICT ให้มากที่สุด
7. กาลเลือกวิทยากรขอให้มีความรู้ เลือกแบบเจาะจง ไม่เลือกแบบเหมาบริษัท
8. ต้องการให้มีการจัดเป็นทุนการศึกษา หรืองบประมาณในการจัดค่ายวิชาการ สำหรับโรงเรียนที่มีความตั้งใจที่จะส่งเสริมการมีส่วนร่วมของนักเรียน
9. หากเป็นไปได้ ต้องการให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายทุกรายได้เข้าร่วมโครงการกันอย่างทั่วถึง
10. นายองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ควรมีการออกพบประชาชนทุกพื้นที่อย่างน้อย 1 ครั้ง/ปี เพื่อรับทราบปัญหาและแก้ปัญหาจากประสบการณ์ตรง

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การติดตามและประเมินผลโครงการอบรมพัฒนานักเรียนสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ ประจำปี พ.ศ. 2554 (หลังดำเนินการ) จำนวน 50 โรงเรียน ระหว่างเดือน พฤษภาคม – มิถุนายน 2555 องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่นได้ดำเนินการเสร็จเรียบร้อยแล้ว สรุปผลการติดตามและประเมินผลตามหัวข้อดังนี้

1. วัตถุประสงค์
2. สรุปผล
3. อภิปราย
4. ข้อเสนอแนะอื่นๆ

1. วัตถุประสงค์ของการติดตามและประเมินผล

1. เพื่อต้องการทราบจำนวนนักเรียนที่สอบเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาได้
2. เพื่อต้องการทราบความคิดเห็นต่อการดำเนินงานตามโครงการ

2. สรุปผลการติดตามฯ

2.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม การติดตามและประเมินผลผู้เข้าร่วมโครงการอบรม
พัฒนานักเรียนสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ ประจำปี พ.ศ. 2554 (หลังดำเนินการ) กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม จำนวน 50 ราย พบว่าส่วนใหญ่ เป็น หญิง 41 ราย คิดเป็นร้อยละ 82 ชาย 9 ราย คิดเป็นร้อยละ 18 มีอายุอยู่ในช่วง 41-50 ปี จำนวน 20 ราย คิดเป็นร้อยละ 40 อายุ 51 ปี ขึ้นไป จำนวน 13 ราย คิดเป็นร้อยละ 26 อายุ 31-40 ปี จำนวน 11 ราย คิดเป็นร้อยละ 22 และไม่เกิน 30 ปี จำนวน 6 ราย คิดเป็นร้อยละ 12 **ระดับการศึกษา** ระดับปริญญาตรี จำนวน 29 ราย คิดเป็นร้อยละ 58 ปริญญาโท จำนวน 19 ราย คิดเป็นร้อยละ 38 ไม่ระบุ จำนวน 2 ราย คิดเป็นร้อยละ 4 **สถานภาพ** สมรส จำนวน 31 ราย คิดเป็นร้อยละ 62 โสด จำนวน 16 ราย คิดเป็นร้อยละ 32 หม้าย 3 ราย คิดเป็นร้อยละ 6

2.2 จำนวนนักเรียนที่สอบเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา สรุปได้ว่านักเรียนที่เข้าร่วมโครงการอบรมพัฒนานักเรียนสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ จำนวน 2,730 ราย สอบเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา จำนวน 2,244 ราย คิดเป็นร้อยละ 82.20

สถาบันที่นักเรียนสามารถสอบเข้าศึกษาต่อได้มากที่สุด มหาวิทยาลัยมหาสารคามได้มากที่สุด จำนวน 603 รองลงมา คือ มหาวิทยาลัยขอนแก่น จำนวน 432 ราย มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย จำนวน 342 ราย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี จำนวน 213 ราย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จำนวน 142 ราย และสถาบันอื่นๆ จำนวน 1,174 ราย

สถาบันอื่นๆ มีดังนี้

1. มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
2. วิทยาลัยเทคนิคขอนแก่น
3. วิทยาลัยเทคนิคอุดรธานี
4. มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ

5. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
6. วิทยาลัยการพล
7. มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
8. มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
9. ศึกษาต่อต่างประเทศ (ฝรั่งเศส)

2.3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการอบรมพัฒนานักเรียนสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ ประจำปี พ.ศ. 2554 พบว่า ระดับความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับการดำเนินงานตามโครงการฯ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 2.92$) เพื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกด้าน ข้อที่มีค่าที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านความพึงพอใจต่อโครงการ ($\bar{x} = 2.96$) รองลงมาคือ ประโยชน์ที่ได้รับและความคุ้มค่า ($\bar{x} = 2.94$) และด้านการสร้างความเสมอภาคทางการศึกษา ($\bar{x} = 2.88$)

3. การอภิปรายผล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลการติดตามและประเมินผลโครงการในครั้งนี้ เพื่อต้องการทราบ จำนวนนักเรียนที่สอบเข้าศึกษาต่อในระดับ มีประเด็นนำมาอภิปราย ดังนี้

จากการติดตามและประเมินผลนักเรียนที่สอบเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาได้ ส่วนใหญ่สอบเข้าสถาบันอุดมศึกษาของรัฐที่มีชื่อเสียงระดับประเทศ นักเรียนที่ได้เข้ารับอบรมฯ โดยภาพรวมมีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก หน่วยงานภาครัฐได้มองเห็นความสำคัญด้านการศึกษา จึงได้ส่งเสริมสนับสนุน สร้างโอกาสทางการศึกษาให้กับเด็กในชนบทให้มีความเสมอภาคเท่าเทียมกัน เป็นการเพิ่มโอกาสในการสอบของนักเรียนมากขึ้น ซึ่งนักเรียนที่ผ่านการอบรมสามารถนำความรู้และเทคนิคต่างๆ ที่ได้รับจาก คณาจารย์ ผู้มีประสบการณ์ในการสอนและสามารถถ่ายทอดวิชาความรู้ให้กับนักเรียนเข้าใจ นำไปปฏิบัติจนประสบความสำเร็จสามารถสอบเข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษา และคณะที่ตนเองตั้งใจ ซึ่งจากการอบรมยังมีข้อจำกัดของโควตา นักเรียนที่เข้าร่วม ทำให้นักเรียนที่มีความสนใจขาดโอกาสที่จะได้รับแนวข้อสอบและเทคนิคในการทำข้อสอบ จึงทำให้พลาดโอกาสในการสอบเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาได้ หน่วยงานภาครัฐสร้างโอกาสให้กับเด็กและสร้างความเป็นเลิศในการดำเนินงานด้านการศึกษา เป็นการนำขององค์กรที่มีความเป็นเลิศ มุ่งเน้นที่ผลลัพธ์และการสร้างคุณค่าของสถานศึกษาที่มีการดำเนินงานที่ดี มีการนำมาบูรณาการภายใต้กรอบความคิดที่มุ่งเน้นผลลัพธ์ เพื่อเป็นการสร้างพื้นฐานในการปฏิบัติงานและการให้ข้อมูลย้อนกลับความเป็นเลิศในการดำเนินงานด้านการศึกษา

ปัญหาในการติดตามและประเมินผลโครงการ พบว่า

สถานศึกษาที่เข้าร่วมโครงการไม่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม ทำให้แบบสอบถามที่ตอบรับกลับมามีจำนวนน้อย การนำข้อมูลมาทำการวิเคราะห์และประมวลผลไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด

4. ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการติดตามและประเมินผล มีดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1. จากการติดตามและประเมินผล พบว่า นักเรียนในแต่ละสถานศึกษามีความต้องการที่จะเข้าร่วมสอนเสริม เพื่อเตรียมความพร้อมในการสอบเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา ดังนั้น องค์กรบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ควรเพิ่มโควตาของนักเรียนที่จะเข้าร่วมโครงการหรือคัดเลือกนักเรียนที่มีความสนใจของแต่ละสถานศึกษา

2. จากการติดตามและประเมินผล พบว่า วิทยากรหรืออาจารย์ที่ถ่ายทอดวิชาความรู้ ควรเลือกอาจารย์ที่

ชำนาญเฉพาะวิชานั้นๆ เพื่อที่จะทำให้นักเรียนได้รับความรู้และเทคนิคต่างๆ จากอาจารย์ มีความเข้าใจในแต่ละวิชาได้ง่ายขึ้น

ข้อเสนอแนะในการดำเนินการครั้งต่อไป

จากการติดตามและประเมินผลในครั้งนี้ คณะกรรมการติดตามและประเมินผลมีข้อเสนอแนะที่อาจจะเป็นประโยชน์ต่อการ จัดโครงการฯ ในครั้งต่อไป ดังนี้

1. เห็นควรให้มีการจัดโครงการอบรมฯ อย่างต่อเนื่องเพื่อให้นักเรียนได้นำเทคนิคไปใช้ในการสอบเข้าศึกษาต่อ
2. เห็นควรให้ทางบุคลากรครูในแต่โรงเรียนควรคัดนักเรียนที่สนใจในการอบรม โดยรายชื่อเข้าร่วมอบรมในครั้งแรกแล้ว ได้เปลี่ยนให้รายชื่อที่ยังไม่ได้เข้าอบรมได้เข้าอบรมในครั้งที่ 2 เพื่อจะได้ให้ทุกรายมีโอกาสเท่าเทียมกัน
3. เห็นควรทำเฉลยแนวข้อสอบแบบวัน/วัน เพราะนักเรียนบางรายไม่สามารถที่จะหาผลเฉลยทางสื่ออินเทอร์เน็ต ทำให้นักเรียนเสียโอกาสเนื่องจากตามข้อมูลข่าวสารไม่ทัน

บรรณานุกรม

บท การบริหารการพัฒนาชนบท.

กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์

ชูวงศ์ ฉายะบุตร. 2539. การปกครองท้องถิ่นไทย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น
กรมการปกครอง.

ดุขฎิ์ आयวัฒน์ และคณะ. 2535. การมีส่วนร่วมของชาวบ้านในงานวนศาสตร์ชุมชน :
กรณีศึกษาชุมชนห้วยม่วงโครงการวิจัยวนศาสตร์ชุมชน. คณะมนุษยศาสตร์และ
สังคมศาสตร์ : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

ทวีทอง หงส์วิวัฒน์. 2527. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา. กรุงเทพฯ :
ศักดิ์โสภณาการพิมพ์.

ทัตดาว บุญपाल. 2530. ปัจจัยบางประการที่มีผลต่อการเข้ามีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการศึกษา
ของหัวหน้าครัวเรือนในเขตพื้นที่ ตำบลสวก อำเภอเมือง จังหวัดน่าน.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

นิรันดร์ จงวุฒิเวศน์. 2527. กลวิธีแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน
ในการพัฒนาชุมชน. ศูนย์ศึกษานโยบายสาธารณสุข : มหาวิทยาลัยมหิดล.

ปรัชญา เวสารัชช์. 2545. การปกครองท้องถิ่นไทย. กรุงเทพฯ

ประทาน คงฤทธิศึกษากร. 2535. การปกครองท้องถิ่น. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.

ไพรัตน์ เตชะรินทร์. 2527. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา. กรุงเทพฯ :
สำนักงานข้าราชการพลเรือน.

ยุวัฒน์ วุฒิเมธี. 2534. หลักการพัฒนาชุมชนและหลักการพัฒนาชนบท. กรุงเทพฯ :
ไทยอนุเคราะห์.

วิญญู อังคนารักษ์. 2518. แนวคิดในการกระจายอำนาจการปกครองส่วนท้องถิ่น. กรุงเทพฯ :
สำนักนโยบายและแผนมหาดไทย กระทรวงมหาดไทย.

สำเร็จ จันทรสวรรณ, สุวรรณ บัวทวน. 2527. ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์.
มหาวิทยาลัยขอนแก่น

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2524 :
กรุงเทพฯ, 2524

องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น. 2552 . แผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนจังหวัด
ขอนแก่น ประจำปี 2553-2555 กองแผนและงบประมาณ องค์การบริหารส่วนจังหวัด

ขอนแก่น.

องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น. 2553. เอกสารข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่าย
ประจำปี 2553. กองแผนและงบประมาณ องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น.
องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น.

องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น. 2553. โครงการส่งเสริมการศึกษา ประจำปี 2553
กองการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น.

ค้นหาจากเว็บไซต์ <http://www.google.co.th/> /

ICT: etraining/ <http://www.northeducation.ac.th/etraining/courses>

<http://www.thaiblogonline.com>

<http://www.lms.Thaicyberu.go.th/officialtcu/>

[http://www.moe.go.th/main 2/edu.reform.htm](http://www.moe.go.th/main%20edu.reform.htm)

<http://www.siamsouth.com/smf/index.php>

<http://www.portal.in.th/uwara/pages/dw/>

[http://www. Nfe.go.th/13/banprak](http://www.Nfe.go.th/13/banprak)

ภาคผนวก

-ปริญญาโท ศาสนศาสตรมหาบัณฑิต(รัฐศาสตร์การปกครอง) มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

คณะทำงาน

1. นางดวงเนตร ชาสุวรรณ นักบริหารงานนโยบายและแผน 7 คณะทำงาน
-ปริญญาตรี ศิลปศาสตรบัณฑิต(การจัดการทั่วไป) มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย
-ปริญญาโท ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต รัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
2. นางนวลมณี เหล่ากุนทา เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน 7ว คณะทำงาน
-ปริญญาตรี รัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
-ปริญญาโท รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
3. นายอภิเดช สุระมณี เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล 5 คณะทำงาน
-ปริญญาตรี บริหารธุรกิจ สาขาการจัดการทั่วไป มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด
4. นางกมลสร สหนาวิน ผู้ช่วยเจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล คณะทำงาน
-ปริญญาตรี บริหารธุรกิจ สาขาการบัญชี มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

|

